د کتاب ځانګړني

دکتاب نوم : پنځوس ميليونه

ليکوال : عبدالوکيل سوله مل شينواری

خپرندوی : د افغانستان د کلتوري ودې ټولنه- جرمني

لړ : ۶۷

چاپ شمېر : ۱۰۰۰ ټوکه

چاپ نېټه : ۱۳۸۳ل / ۲۰۰۵ م

ډيزاين : حاجي محمد عمرخيل

چاپ او کمپيوټر ځای د دانش خپرونديې ټولنې تخنيکي څانګه

Ketabton.com

د انټېرنيټ په مخ اړو نکی سمسور حبيبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لنډو کيسو له نوې ټولګې سره

دا دی د پښتو د تکړه کيسه ليکونکي ښاغلي عبدالوکيل شينواري د لنډو کيسو دويمه ټولګه چاپ ته چمتو کېدونکې ده. د لنډو کيسو لومړنۍ ټولګه يې څو کاله مخکې د " زړه کلا " په نامه چاپ او خپره شوې ده

.

د ښاغلي شينواري د دغې داستاني ټولګې خپراوی به دا خبره په ښه توګه څرګنده کړي چې نوموړی ، د پښتو داستاني ادبياتو له اوسنيو د حساب وړ څېرو څخه يو دی. په دغه مجموعه کې موږ ته ښاغلی شينواری خپل ځان د يو نوښتګر کيسه ليکونکي په توګه راپېژني او پر داسې موضوعګانو هم قلم چلوي چې زموږ د کيسه ليکنې په روايت او عنعنه کې پرې که مخکې قلمونه هم چلېدلي وي ، ډېر لږ او استثنا يي به وو ، له همدې کبله يې په تېره بيا د کيسې موضوعګانې ډېرې نوې او په زړه پورې دي.
په دغه داستاني ټولګه کې څو نور ټکي هم داسې دي چې په ځانګړې توګه ورته لنډه اشاره په کار ده:
لومړنۍ خبره دا ده چې په دغو کيسو کې د افغاني ټولنې ډېر نوي او تازه واقعيتونه په يوه نوې بڼه ځان راڅرګندوي ، دا تر ډېره ځايه پورې هغه زاړه او سوليدلي واقعيتونه نه دي چې کلونه کلونه پرې زموږ د ليکوالو قلمونو" شخوند "وهلی دی او اوس له هنري پلوه په ډېرو سوليدليو واقعيتونو بدل شوي او له همدې کبله پرې تل ادبي کره کتونکي کره کتنې کړي او په تيره بيا د پښتو کيسه ليکنې په راروانه عنعنه کې يې پرې کله کله د ابتذال ټاپې لګولې دي. په دې ټولګه او د دې ټولګې په بېلابېلو کيسو کې ، ليکوال هڅه کړې ده چې د منځپانګې او موضوع له پلوه ، د داستان ځولۍ له ډېرو نويو موضوعاتو هم ډکه شي

.

دويمه خبره دا ده چې ښاغلي ليکوال هڅه کړې ده چې د هغې ټولنې ځينې واقعيتونه هم تر يو ځايه پورې په خپلو دغو هنري هستونو کې ځای کړي چې ، دی ژوند په کې کوي. ډېر کلونه کېږي چې ښاغلی ليکوال په جسمي لحاظ له هېواده بهر دی. د لويديځې ټولنې د ژوند ځينې اړخونه هم د دغو کيسو موضوع جوړوي ، خو په دې لړ کې هم هڅه شوې ده چې له ډولونو څخه په يو ډول يې له وطن او د وطن له مسايلو سره غوټه کړي.

تر کومه ځايه چې ما ته معلومېدای شي ، په دې ټولګه کې له" اميب "نومې لنډې کيسې پرته نورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې ښاغلي لیکوال هم ډېرې تازه لیکلي او ځینې یې ان چې په کومه خپرونه کې په متفرقه بڼه هم نه دي خپرې شوي او تاسو ادب دوستان او کیسه دوستان یې د لومړي ځل لپاره په همدغه ټولګه کې لولئ.
مونږ ته په ځانګړې توګه د خوښې خبره دا ده چې د ښاغلي لیکوال عبدالوکیل شینواري لومړنۍ داستاني ټولګه هم خپله د هغه په خپل لګښت د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې له لورې خپره شوه او دا دی د دې لګښت هم په خپله غاړه اخلي او د خپراوي ویاړ یې بیا هم ټولنې ته ور په برخه کوي.
د ښاغلي لیکوال د نورو سترو هنري بریاوو په هیله ، تاسو د دغو په زړه پورې کیسو لوستلو ته رابولم .

زرین انځور

جرمني ، د کولن ښار

د 2004 کال د سپتمبر شلمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوې وعدې په پلمه

پر خپل هنري اثر څه کښل ډېر معمول نه دي ، خو د یوې وعدې له مخې چې مې د خپل یوه نږدې دوست او خوږ ژبي شاعر سره کړې ، له دې دوده سرغړوم.

مـا چــې کـله د پنځوس مېلیونه کیسه وکښله ، نود مخه تر دې چې کومې خپرونې ته یې د خپراوي لپاره واستوم ، ځیــنو دوستانــو ته مې د لوستلو لپاره واستوله ، او چې څنګه دوی ته ورسېده له هماغه دمه ځینو خوښه ، ځینې چوپه خــولــه او ځینو لکه ستانه میر زهیر د مخه تر دې چې کیسه تر پایه ولولي راته ولیکل چې کیسه مې سیاسي رنګ لري او دې ټکي له هنر او ادبي جوهره بې برخې کړې ده.

یو له دغو کسانو چې د دې کیسې په باب یې په لیکلې بڼه خپل لید راواستاوه ما ته ګران نثار صاحب دی ،او ما هم په هماغه دم وعده وکړه چې زه به یې کره کتنه کټ مټ خپروم ، خو دا مې له ځانه ونه پوښتل چې چېرې ؟ دا ده اوس یې وعده پرځای کوم او لیکنه یې کټ مټ را اخلم:
هیله ده له بچیانو او یارانو سره دې ښه وی!
وروره ! ډرامه ګۍ مې درته ولوسته ، ډېر عالی ! فقط دمره وایم چې:

سلفیان او وهابیــــان دواړه یـــو شـــی نه دي ، که راسره موافق یې نو دغه دواړه په پنجپیرانو واړاوه.
-پادشاه او شېر پنجه په یوه کانــــي مه تله او حقیقت هم دا ډول نه دی ، ځکه چې پادشاه د هغه ترهګر په ورمېږ پښه اېښودې وه او خراب تراب او زولانه یې د ایټالیا پولیسو ته ورسپارلی. تر دې چې وایې اوس هم په زندان کې دی ، البته مسعود منم چې ژوبل او چغړیت یې ستاسې په قول ښکاره شو.

-دغه راز په هغه ځای کې چې جانداد د اسامه په ځای خپل د ادکې مور زوی ته د مرګ تابیا نیسي ، نو لږ ګوتې ډېر درخخه ډیالوګ مصنوعی شوی دی ، په څو دلیلونو:
-د ښځې او مېړه ترمنځ د زرداد په اړه سوال او ځواب لوستونکو ته څه خاص معلومات نه لېږدوي ، هیره دې نه کړو چې د جانداد په څېر حرفوي قاتلان له ځانه سیوا په هېچا باور نه کوي ، حتی په خدای پاک هم ، ښځه خو هسې هم ناقص العقل ده.
له وروړ زرداد سره یې تکرار هـــم د وضعیت په تناظر کې کاملاً غیرطبیعي دی. زما په فکر څنګه چې په کوټه ورننوځي باید چې سر ځینې قلم کړي ، دا خو څه بلا تشبیه د ابراهیم علیه السلام قرباني نه وه چې د خدای د حکم تعمیل یې کاوه.

نوره نو ډېره ښه وه ، خوښه مې شوه ، خو دا راته ووایه چې لنډه کیسه دې ولې ورباندې نه لیکله ؟ بخښنه غواړم ، لیکوال یا شاعر ته فرمایش یا سپارښتنه کول نقدن ګناهګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پەدرناوي
نثار نورالحبیب
د اپریل 22 - 2004
پشاور ، پاکستان

دا چې دا کیسه د ښاغلي زهیـــر پەاند پەسیاسیوالي د کیسې لەقطاره باید ووځي او کەګران نثار پەکې ګنې خامی۶ راباسي دا د دوی اند او انګېرنەده ، خو سیاسیوالی بیا پەما دا کیسەګرانەکړې او پەهمدې موخەمې کښلې هم ده.

دا کیسەلکەد دې کتاب د ډېرو کیسو برعکس کومەاوربدلې او لیدلې پېښەنەجوړوي ، بلکې هرڅەیې زما خپل خیال او تصور دی ، خو کیسه د افغانستان لەرښتیا څرګندوي ، هغەرښتیا چې زمونږ د رنځېدلي ملت یو تریخ حقیقت جوړوي.

ما پەدې کیـــسەکـــې زمونږ د رنځېدلي اولس پر سردلوبې دا اصلي لوبغاړو د پېژندنې هڅەکړې، ما غو ښتي وو ایم چې زمونږ ډېر توپک سالاران د پیسو ، شهرت او مقام لپاره پەهېڅ اړ نەدي ، او د دې موخو د لاسته راوړلو پەلاره کـې د هېڅ ګناه او خطا نەنەبیرېږي. همدا څبر مې لەدوی سره یوځای د دوی معامله ګر هم پەهمدې تله تـللي. لـەدوی (امریکایانو) لپاره هم مهمەنەده چې د معاملې اړخ یې څومره ظالم ، شیطان ، مکار او ګنـهـکار دی ، او دوی هم د خپلو اهدافو د پلي کولو پەپروسەکې لەهرکس او ناکس ګنهکار او خیرن سره معاملې تەچمتو دي.

دا د اوسني افغـانـســتان یو تـریخ حقیقت دی ، خو دا چې دا هرڅەمې د کیسې پەچوکاټ کې څومره راو ستي، پخپلەڅەپرې نەکـاږم ، یـــوازې د څـــو تـــوضیحاتو حق لەښاغلي نثار او نورو غواړم.
- "پنځوس مېلیونە" کەلنډه کیسەنەده ، ډرامەخو هم پەهېڅ ډول نەده.

-دا چې د کیسې اتل د پادشاه ټېپي کېدل او د مسعود وژل کـېدل څنګەبیروي او ولې سلفیان او وهابیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیل بیل مفاهیم ګڼي. د ده خپله پوهه او اند دی ، نه زما او نه د ښـــاغـــلي نثـــار دا زه نه یم ، دا هماغه قوماندان دی او ټول قوماندانان د ښاغلي نثار غوندې پوهه نه لري.

ګران نثار د خپل سکني ورور د وژنې په درشل کې د ورونو ترمنځ مکالمه مصنوعي بولي ، خو زما په اند دا هم د کیسې د اتل چې قاتل دی ، ځانګړې روان دی او ټول قاتلین هم ورته روان نـــه لري. هر ګنهکار که ګـــناه هم کوي بیا هم ځانته د ګناه توجیه لټوي او ځانته د خپلې ګناه څخه د وتلو یوه لار جوړوي ، زه د دې خلاف د کیسې دا برخه ډېره په زړه پورې بولم.

دا رښتیا ده چې د کیسې اتل د ورور د وژنې په تیاري سره سرې د ابراهیم علیه السلام داستان ته بیایي ، دا سمه ده چې دی منافق ، خطاکار او د پیسو غلام دی، خو له دې ټولو سره سره په خدای او عذاب باور لري.

په ټـولګه کې راغلې یوازې درې کیسې: همدا پنځوس مېلیونه ، بېربدلې نانځکه او رسوایي زما د خپل ذهن او تخیل زېږنده دي. د ټولګې پاتې ټولې کیسې مې له یو چا اورېدلي او بیا مې پخپله خوښه هر اتل او هره پېښه هسې چې مې غوښتي ترسیم او انځور کړې. په دې ډول مې ټولو پېښو او اتلانو ته نوې ساه او فضا ورپوه کړې.

ښایي ځـېنې کیسې ګڼې پوښتنې او عکس العملونه د ځېنو په زړونو کې راوټوکوي ، خو زه ټولو لو ستو نکیو ته دا وایم چې که د واقعیتونو ژور چان وکړي له دې به لا له مضحکو اتلانو او زړه بوږنوونکو پېښو سره مخ شي.

سوله مل شینواری

براتسلاو ، سلواک

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځوس میلیونه

هغه څوک چې بن لادن مړ یا ژوندی امریکایـانو ته وسپاري ، د پنځوس مېلیونه ډالرو انعام به خپل کړي.
خبر لا پای ته نه و رسېدلی چې د جانداد له خولې بې اختیاره ووتل:
پنځوس مېلیونه !
بیـــا یې د مقاومت او جهاد د کلونو نژدې مـلګري ګلداد ته مخ ورواړاوه او د دویم وار لپاره یې د اوږده اسوېلي په ملتیا وویل:

پنځوس مېلیونه ؟ دې ته غوږ په وایې.
ګلداد یې خبره تصدیق کړه:
ښه مشوره ده ، خـو داسې نرلا مور نه دی زېـــولی چې د ده درک معلوم کړي ؟ هغه په پنځوس مېلیونو سوړو کې پیسې لټوه نو !
جانداد دستي ورغبرګه کړه.
امریکایان ساده ګان نه دي. دوی پـــوهېږي چـــې په پنځوس مېلیونو سوړو کې د هغه درک همداسې پنځوس مېلیونه کلونه او سرونه غواړي.
بیا یې ګلداد ته وویل:
خو پنځوس مېلیونه ډالره هم په خوله یادېږي ، که سړی د دې پیسو له پاره 50 مېلیونه خطرونه هم په ځان ومني لا کم دي.
خو ګلداد وویراوه:

- خو هغه ګوره داسې وړې سپکې نه دی خــوړلـی ، د هغه معاملې کې ګوتې وهل ، لکه په سره انګار کې چې پښې ږدې ، له امریکایانو نه د ده خبـــرلوڅي ډېـــر دي. او چې خبر شي درباندې ولا چې د پنځوس مېلیونو سوړو څخه خو دې راوباسي.
جانداد په خندا شو.
- او پنځوس مېلیونه میخونه خو دې په سر ټک وهي.
خو ژر بېرته اصلي خبرې ته راغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ښه څه یې کوې ، اوس اصلي خبرې ته راشه ! ته څه وایې ، چې که متې پسې رابډ وهم ، څه به ونه شي. په طالبانو کې خو بلا لوی خلک لرم.
ګلداد وپوښت:
-نو ته وایې چې ځان یې لیکو ته ورګډ کړې.
جانداد ځواب ورکړ:
-خود ، که خدای یې کوم وت راپیدا کړي.
ګلداد یې خبره تایید کړه:
-دا خو دې ولا ښه سوچ کړی ، چې مازې بوی یې درشي او په ډاډه شې ، امریکایان دې خالي لاس نه پرېږدي ، د خلکو خولو کې ګوتې ووهه ، څه هرومرو ترې راوځي.
جانداد وپوښت:

-څه وایې ، چې دا کار څنګه کېدونکی دی ؟
ګلداد په بیړه ځواب ورکړ:
-کار خو ګران ، خو شونی دی. بس داسې وکړه چې په غرونو ورسر او طالبانو ته ځان وروسپاره او زه به د امریکایانو سره شم. بس چې څه اورې او ګورې ، ما ته احوال رالېږه. بیا زه پوه شه او امریکایان.
دوی په همدې خبرو کې وو چې د ماښام اذان وشو ، او په اورېدو یې دواړو خبرې بس او په منډه یې جومات ته ځان ورساوه.

جانداد له لمانځه وروسته ګلداد سره مخه ښه وکړه او کور ته روان شو. کور ته د راتګ په ټوله لار یې ګڼو فکرونو زړه ته لار وکړه او هغه ټول په بن لادن او د 50 مېلیونو ډالرو په هوس راتاوېدل. وېرې واخېست او څه عجیبه پوښتنې ورسره پیدا شوې. که راباندې پوه شي ؟ دوی یې چې په دومره سړو او پیسو کې نه شي لاندې کولی زه به یې څنګه ومومم ؟

-چې ظاهرشاه یې په ایټالیا او مسعود یې په چاریکارو کې ښکار شول ، زه څنګه ترې بچېدای شم ؟
په همدې چرتونو او خیالونو کې و چې کور ته راورسېد کور ته په راننوتلو هم هماغه چرتونه او خیالونه ترې راتاو وو او داسې فکر نه کېده چې دی دې په خپل کور کې وي او د خپلې ښځې خوا ته دې ولاړ وي ، بلکې بیخي په بله نړۍ د بن لادن او د پنځوس مېلیونو د هوس په نړۍ کې یې مزلې کولې.
دې پوښتنو او ځوابونو ترې خوب وتښتاوه ، اړخ په اړخ اوښت رااوښت او د اوږدو چرتونو په ټال کې یې ټالې وهلې ، خو دوهمې او ځوانې ښځې یې د چورتونو لړۍ پرې کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه درباندې شوي ؟ویده یې که ویښ !؟
سم له لاسه یې ځواب ورکړ:
- سودا رالویدلې.
ښځه حیرانه غوندې شوه.
- د څه شي سودا ؟
جانداد ژر ځواب ورکړ:
- د بن لادن.
د ښځې حیرانتیا نور هم زیاته شوه.
- بن لادن !؟ ستا یې په هغه څه کار ؟ هغه خو د امریکایانو مدعي دی.
جانداد وپوښتله:
- راډیو دې واوریده ؟
ځواب یې ورکړ:
- نه.
په بیره یې د راډیو له اعلانه خبره کړه.
- د بن لاندن په مړي یا ژوندي امریکایانو (50) میلیونه ډالره منلي.
ښځې په حیرانتیا تکرار کړه ؟
- پنځوس میلیونه ډالر !
جانداد وویل:
او ! پنځوس میلیونه.

پنځوس میلیونه یې څو څو ځلې واړول راواړول او بیا یې ښځې ته مخ ور واړاوه.
- پوهیږې ، ښځې ، که مې خدای په دې کار کې کامیاب کړي په سرو او سپینو کې به ګرځې. دومره پیسې په خولې یاد یږي. بیا به هیڅ قوماندان زما سیال نه وي ، چې پیسې وي سړي هم وي او چې سړي دې وي امریکایان دې هم خپل دي او بیا چې په کوم منصب لاس کیږدې هغه دې خپل دی.
خو ښځې یې وویراوه:
په خزانې پسې که سره زر هم وي څوک ځان اور ته نه ګوزاروي. لږ اوار راځه ! اوس دې د څه شي کمی دی ؟
جانداد وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- کمی !!؟ دا دوه موټرکي ، یوه بنګله او دوه دوکانګي ، دا دې ټوله دارایي ده. په دې تاسې دواړه د دومره لښکر بچیانو سره ساتل کېږئ ؟ زه له کوم صاحبه کم یم. له چا کم جنګېدلی یم ، په شمار مې (10) جازونه په سټینګر وېشتلي ، (25) ټانګونه مې په خپل لاس سوځولي ، (1500) ملحدین مې په خپل لاس له تېغه تېر کړي. دا دومره قرباني او دا دومره سترې ؟ دا ټول په هوا ولوزوم ؟ ؟ جنګ کې دې د مخه او غنیمت کې دې د ټولو شا ته ، دا شونې نه ده.

جانداد په راسبا دستي ګهیځ له کوره ووت ، او نېغ هغو سیمو ته ورغی چې یې فکر کاوه ګوندې بن لادن به هلته پټ وي. د نورستان غرونه ، توره بوړه ، کونړونه، سپین غر ، هلمند ، ارزګان ؟ یو ځای هم ترې پاتې نه شو. خو په هېڅ ځای او سیمه کې د بن لادن ځرک ورمعلوم نه شو. په دې لټه یې پوره کال واوښت، خو لټې یې ثمر ورنه کړ. د بن لادن نه میندنې هغه پوره نهیلی کړ. داسې یې انګېرله لکه لویه جګړه چې یې بایللې وي. دا یې خپله لویه ماته ګڼله ، داسې ما ته لکه یو لوی امپراتور چې وي او د یوه هېواد په یرغل کې پاتې راغلی وي.
دې ماتې نه یوازې د ده د (50) مېلیونو حاصل شنډ کړ ، بلکې د ده په نه تسلیمېدونکي غرور یې هم لوی اثر پرېښود.
د دومره ډېرو پیسو هوس یې عجیب فکرونه په ذهن مېلمانه کړي وو:
- کار هم ونه شو او دا د ظالم زوی هم یوه ورځ ضرور راباندې خبرېږي ؟ یو څه فکر په کار دی !؟
نابېره بیا د سوچونو دریاب واخیست.
خامخا باید یو څه وکړم. دا غوپه مې باید له لاسه ونه وځي.
د بن لادن خبره چې له جیبه راوکښله او بنه شیبه یې په ننداره شو.
- دا به چا ته ورته وي ؟
دستي یې په خپله ځان ته ځواب ورکړ.
- خانمیر کاکا ! هغه خو په عمر پوخ دی.
بیا یې شاه ځوان ماما په نظر ورغی.
دی هم ورته دی ، خو دی همم په عمر نه ور برابرېږي.
ګلاب چې خورین یې و ، په ذهن کې تداعي شو.
- دا سرکوزی ورته دی.
- خو افسوس یې وکړ !
کاشکې چې خام نه وای.
په درنګ شېبه کې یې ټول کلي او خپلوان مخې ته ودرېدل او له هر یوه سره یې د بن لادن څېره پرتله کړه ، خو له بل هېچا سره یې سر ونه خوړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته د راتګ په ټوله لار کې یې دا چرتونه او فکرونه ووهل. په همدې چرتونو کې و ، چې بیا کور ته راورسېد .
کله چې کور ته راورسېد لا یې د کور د دروازې په ډبولو لاس نه و پورې کړی چې له ده کشري یو ازېنې ورور یې له لېرې پرې ورغږ کړ:
- لالا ستړی مه شې.
جانداد د خپل ورور په لیدو ټکان وخوړ ، خو له حیرانتیا سره یې یوې غیرې مریي خوښۍ په زړه کې ځای ونیو:
دا مې څنګه له پامه ولیدلی و ، دا خو کټ مټ ورته دی ، په خپله هماغه دی ?.
دې فکر یې په ذهن د خوښۍ احساس پاچا کړ. د مخه تر دې چې کور ته ورننوځي. ورور ته یې په ورو شان وویل:
ته درځه ! زه لږ سارا ته تېرېږم.
په بیړه یې بیا د بن لادن تصویر له جیبه راوکیښ ، او په ننداره یې شو ، ښه پوره شېبه یې د ورور او بن لادن په پرتلې ذهن وجنګاوه. بیا د کشرۍ ښځې کوټې ته ورننوت ، ښځه یې له لیدو په بیړه ورغاړې وته:
ودې مینده !؟
او د ده له خولې دستي د رحمان بابا دا شعر راووت:
چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي

چا ویل چې په دریاب کې ګوهر نه شته
خو ښځه یې جدي شوه:
څه د لېونیانو غوندې سر یې ؟ سم دم وو ایه ! بیا دې موند ؟
جانداد په بیړه ځواب ورکړ:
- خود .
ښځې یې د ځای پوښتنه وکړه:
- چېرته ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- همدلته.
هغه حیرانه شوه .
- چېرته دلته !؟
جانداد ځواب ورکړ:
- بس همدلته ، په همدې کور کې.
ښځه نوره هم حیرانه شوه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دا څه په ګډو وډو سر يې.
جانداد موسکی شو:
- نور يې څه کوې، که (50) مېليونه درته رانه وړم، پنځه مېليونه خو به شي.
ښځې يې وضاحت وغوښت:
- زه دې په خبرو نه رسېږم.
جانداد ورسپينه کړه:
- دا عکس ګورې؟
ښځې ځواب ورکړ.
- هو، دا خو بن لادن دی.
بيا يې پورته په دېوال کې راځوړند عکس ته ګوته ونيوله:
- پاس عکس وينې؟
ښځې ځواب ورکړ.
- دا خو مې د لېوره، ستا ورور زرداد دی کنه!
جانداد پوښتنه وکړه:
- په دواړو کې فرق وينې؟
ښځې يې په حيرانتيا ځواب ورکړ:
- ؟ دا خو لکه سکه ورونه چې وي.
جانداد کړس په خندا شو.
- راکړه لاس، وموګټله، همدا ستا تصديق مې په کار و.
ښځې يې په حيرانتيا بيا وپوښت:
څه شی دې وګاټه !؟
ځواب يې ورکړ:
- 50 مېليونه ډالره.
بيا يې وويل:
- خبره خلاصه شوه.
ښځې يې بيا وپوښت:
- د څه شي خبره؟
جانداد ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د زرداد خبره ، زما د ورور زرداد .
ښځه نوره هم حیرانه شوه .
- ولې څه خبره ده ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- بس لکه چې مقصد کې خدای کامیاب کړو .
ښځې وپوښت:
- د څه شي مقصد ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- د مېلیونو ډالرو مقصد .
د ښځې زړه تنګ شو .
- خبره رالنډه کړه .
جانداد وویل:
- خبره لنډه شوه .
ښځې یې بیا وپوښت:
- څنګه ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- داسې چې زرداد په مرګ او مونږ په ژوند جنت ته ځو ..
د ښځې له خولې ناڅاپي چیغه پورته شوه:
- دا څه وایې ، وژنې یې ، خدای به اوس اسمان راوغورځوي سکنی ورور دی وژنې ؟ ؟
جانداد احساساتي شو .
- دا په کابل کې چې دا دومره کلونه زمونږ په پاچاهۍ کې مرګونه وشول ، دا څه ورونه نه وو ، هلته ولې خدای اسمان نه راغورځاوه !؟
ښځې نور هېڅ ونه ویل ، خوابدې ، ژړغونې او بېرېدلې بلې خونې ته لاړه ، خو جانداد خپل حال ته پرېښبوده ، او نېغ پسې ورغی د تفنګچې لټ یې وواهه او په کراره شان یې د غوږه ورتېره کړه .
- سونږ دې ونه باسې ، که دې څوک خبر کړ ، دا شاجور ټول دربانده تشوم .
بیا یې په کراره سره وویل:
- زه خو دا یوازې ځان لپاره نه کوم ، غواړم چې ان کړوسیانو ته دې د خانانو ژوند جوړ کړم .
ښځې یې چې رېږدېدله په کراره ورغبرګه کړه .
- زه او بچیان مې دې زهر وخورو . د خدای روی وګوره .
خو جانداد لکه چې هېڅ یې نه وي اورېدلي خبره واړوله او د خپل مرام په پلي کېدو شو .
- چېرته ده ، هغه لویه چاړه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې يې هيڅ ځواب ورنه کړ.
جانداد په غوسه شو:
- ځه ورکه شه ! په برېستنه ننوځه ! زه يې پخپله پيدا کوم، خو چې له خولې دې سوڼ ونه خېژي.
لږ وروسته يې لويه چاړه ومېندله او په لږه شېبه کې د خپل مېلمه ورور پسې ورغی.
ورور يې د جانداد د نيمايي شپې بې خبره ورتګ وارخطا کړ او چې کله يې د ده په لاس کې لويه چاړه وليدله وارخطايي څو برابره شوه. فکر يې وکړ چې ورور يې ګواکې لېونی شوی، نېغ په کټ کې راکېناست، د مخه تر دې چې له جانداده د نابېره ننوتو په باب وپوښتي، جانداد ترې ړومبی شو:
- مه وارخطا کېږه. د يوې پوښتنې ځواب ته راغلی يم. راته ووايه چې زه دې ورور يم !؟

زرداد په ژړغوني او حېرانوونکي ډول ځواب ورکړ:
خود، ولې دا پوښتنه کوې ؟
- جانداد بيا وپوښت:
- زما لپاره هر کار ته حاضر يې ؟
ورور يې په کراره د زړه له اخلاصه ځواب ورکړ.
- لالا چې سر مې دې هم په کار وي.
جانداد له خوشالۍ نه وغوړېد.
- شاباس ! ورور همداسې وي.
پوښتنه يې تکرار کړه:
- له زړه نه وايې ؟
زرداد ځواب ورکړ:
- ما کې منافقت نه شته لالا، تا سره خو وړوکی رالوی شوی يم، ته مې د پلار په ځای يې، په مړۍ کې مې همدا اوس چاړه راکاږه که مې د خولې سوڼ وخوت، خون مې دربښلی !
جانداد نور هم تازه او وغوړېد.
- په ايمان دې رحمت شه.
بيا يې په کراره شان وويل:
- ستا او ځان لپاره مې د ډېرې ښې سودا تابيا کړې.
زرداد حيران شو:
- سودا ! د څه شي سودا. سر مې خلاص نه شو ؟ څه خبره ده ؟
جانداد په بيړه ځواب ورکړ:
- څه يې کوې، د ددواړو په خير ده.
زرداد سپيناوی وغوښت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-لالا ، راسپينه يې کړه ، څه سودا رااچوي. دا څه شی دي ؟
جانداد ځواب ورکړ:
-دا درته نه وايم ، له دې يو خدای ، يو زه او يوه دې کشرۍ ورېندار خبره ده .
زرداد نور هم حيران شو ، خوله يې خبرې ته جوړوله چې جانداد ترې د مخه شو .
-څه څه يې کوې ؟ تا خو وويل چې هر بار دربانديې کېږدم ، غاړه ترې نه غړوې.
زرداد بيا ځواب ورکړ:
-لالا ما خو درته وويل چې په مرۍ مې چاړه راکاږې او ستا ښه په شي ، دَووس به نه وکړي ، سر مې درنه ځار لالا .
-دې وروستۍ خبرې جانداد ته د خپل هوډ او نيت حقوقي سند ورکړ.
دستي له ځانه سره ګډ شو .
-اوس مې نو خدای ته هم غاړه خلاصه ده .
بيا يې زرداد ته مخ ور واړاوه او ترې ويې غوښتل:
-بس څه اودس وکړه .
زرداد حيران شو :
-اوس خو د لمانځه وخت نه دی ، لا وختي دی.
جانداد ټينګار وکړ.
-بس خو چې زه څنګه مناسبه ګڼم ، نېک عمل بايد په اوداسه کې وشي ، ځکه برکت ښه کوي.
بيا دواړه د نفلي او ثوابي لمونځ په ادا بوخت شول.
جانداد له سلام ګرځولو وروسته د دعا لاسونه پورته کړل او له ځانه سره په خبرو راغی !

-لويه خدايه ! ته خو پخپله ګواه يې چې ده خپل سر او وينه راوبښله ، په خپل مرحمت مې ټول کړي ګناهونه راوبخښې.
-جانداد به له هر لمانځه وروسته په دعا ښه پوره وخت اړاوه ، خو دا ځل يې دوعا ډېر وخت ونه نيو .
زرداد ته يې مخ ور واړاوه:
-ګوره بيا درته وايم ، چې زما او زما د خير لپاره هره سختي په ځان منې ؟ ګوره خدای هر څه ګوري او اوري يې.
دا ځل زرداد بې حوصلې شو .
-لالا ! دا څه په ګډو وډو سر يې ، څه دې اوربدلي ، خو درته ومې ويل چې سر مې له تا قربان ، دغه دی دربښلی مې دی.
له دې سره سمدستي بيا د جانداد چاړه د سترګو په رپ کې د زرداد مرۍ ته ورسېده او په درنګ شېبه کې يې سر له تنې بېل شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه چیغې ژر د جانداد ښځه راخبره کړه ، خو د مخه تر دې چې چیغه کړي. جانداد له لرې پرې غږ کړ:
زه دومره ساده او بې رحمه نه یم ښځې. خدای ګواه دی هر څه اوري او ګوري ، ما ته یې پخپله خپل سر او وینې راوښېل.
ښځې یې غوښتل چې څه ووایي ، خو ده پرېښنبوده.
- خو خدای یې بې اجره نه پرېږدي چې دومره یې زما لپاره وکړل ، زما دعا به یې هم ټول عمر په جنت کې ساتي.
ساه یې واخېسته ، او بیا یې خبره داسې وغزوله.
اوس هر څه چې وشو ، د خدای رضا به وه ، خو چې له خولې دې سوړ ونه خېژي. ښځې یې په داسې حال کې چې له ژړا رېږدېده په ورو شان وویل:
- ستا له لاسه ؟.
خو جانداد یې خبره ژر په خوله کې وچه کړه.
- بس ورکه شه !
بیا یې غلي شان وویل:
- د خدای رضا او د ده خوښه وه ؟ اوس داسې وکړه چې د سر بندوبست یې زما او د تنې یې ستا ، چې بنده ذات درنه خبر نه شي.
- بیا یې په منډه د خپل ورور سر په ځانګړې ټوټه کې وپوښت ، صندوق ته یې وروا چاوه او په بیړه د امریکایانو د پوځي مرکز په لور له کوره ووت.
خپل جیپ یې ودراوه او له څو ساعته مزله وروسته یې بیا د امریکایانو د پوځي مرکز ترمخه. د موټر په درېدو امریکایي پوځیان حیران شول ، په بیړه یې د ژباړن له لارې د ده د ورتګ پوښتنه وکړه ، خو ده د ژباړن په مخ کې هېڅ ځواب ورنه کړ. په ورو یې د یوه پوځي تر غوږه په کرار وویل:
- بن لادن.
- پوځي حیران شو ، خو هغه ژر خپل جیپ ته لاس ونیو ، امریکایي نور هم حیران شو ، بیا یې له ژباړن وغوښتل چې دی وپوښتي ، خو ده ژر په خپلې خولې لاس کېښود او هغه یې وپوهاوه چې له ده سره د بن لادن په باب پټه خبره لري. پوځي په بیړه له ځایه لاړ او په مخابره کولو شو ترڅو د دې معما په باب خپل مقام ته راپور ورکړي. له مقامه دستي امر وشو چې په بیړه یې له موټر سره یوځای ورورسوي.
امریکایي پوځي دستي د ده د موټر په لټه شو ، ژر یې د مړ بنیادم بوی پزو ته راغی ، خورا حیران شو ، خو جانداد ژر ورو له غوږه ورتېره کړه.

- بن لادن.
او بیا یې د تېر په څېر په خوله لاس کېښود.
جانداد او ورسره پوځي په درنګ شېبه کې د لښکرکوټ مشر ته ورسېدل. او د مخه تر دې چې هغه ته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغبږ لاس ورکړي ، د خپل وررور سر يې د ده په مېز کېښود .
د سر په ليدو د لښکرکوټ د مشر په سترګو کې له ډېرې حيرانتيا او خوشالۍ نه اوښکې راغلې ، فکر يې کاوه چې خوب يې وليد . په يوه ساه يې څو ځلې جانداد وپوښت:
بن لادن ، بن لادن ، بن لادن ؟ ؟
جانداد دستي سر وښوراوه.
- خود ، پخپله هاغه دی ، بن لادن دی. يو کال د ده په لټه نه رانه غر او نه سمه تږول مې په يوه پښه پسې وکتل ، صاحب !
د لښکرکوټ مشر د منني له څرګندولو وروسته په بيړه په ټيلفون او مخابره سر شو ، لږه شيبه بيا نه وه تېره ، چې د امريکايانو پوځي ځانګړې الوتکه راورسېده او ژوندی جانداد او وژل شوی زرداد دواړه يې د کابل په لور پورته او واخېستل. په کابل کې دواړه سره بېل شول.
دی په کابل کې د پوښتنو او ګروېږنو لپاره تم شو او هغه په مدرنو لابراتوارونو کې د څېړنو لپاره امريکا ته واستول شو .
- د سي آی ای (CIA) لوړ رتبه مامور د جانداد په لومړي ليدو له روغبړ وروسته په داسې حال کې چې د خوښۍ احساس يې په ټول بدن خپور و ، جانداد ته له خپل او سپنيز بکسه د (100) سل زرو ډالرو بنډل راوويست او ويې ويل:
- دا اوس واخله ، هغه که بن لادن وي او که نه ؟ دا يوازې ستا د ښه نيت ځواب دی او که مو ړ ته په دې هکله مثبت ځواب راشي ، په هماغه دم دې 50 مېليونه خپل دي.
جانداد د پنځوس مېليونو په اورېدو بيا وغوړېد ، په ورو يې د سي آی ای (CIA) مامور ته کړل:
- خدای دې وخېژوي چې هم ستاسې سر په دنيا کې جګ شي او هم زما خواري اوبه يونسي.
مامور وخندل:
- ستا خواري خو اوبه نه ده وړې ، ما خو درته وويل: سل زره خو دې خپل شو ، هغه سر که د بن لادن وي او که د بل چا ؟
جانداد وويل:
- که د هغه سر نه وي ، د کوم خپلوان خو به يې وي !
مامور يې په ملاتړ وويل: چې هر څوک او هر رګ يې ورسره شريک وي او زموږ لابراتوارونه يې تصديق کړي ، که پنځوس نه وي پنځه مېليونه خو دې خپل دي.
جانداد وويل:
- او که بيخي پردی ، بېګناه څوک وي ، نو بيا ؟
مامور وخندل:
- پس بيا دې همدا يو لک په نصيب کې وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جانداد رنګارنګ خیالونو غلبه راوړه او ګنې سوداګانې او فکرونه ورولوېدل.
که راباندې پوه شي چې وروړ مې دی څه به ورته وایم.
- څه سزا به راکړي ؟ ؟ سزا یې په بلا پسې ؟ دا د دنیا او د خدای تعالی شرمنده ګي ګوره.
خو بیا یې زړه ته ډاډ ورکړ.
- ځه ! څه یې کوم !؟ ماشینونه هم غلطي کوي ، که داسې غلطۍ نه کېدلی ، نو دوی څنګه تېره میاشت د طالبانو په ګومان ماشومان وو وېشتل ؟ خدای مهربانه دی که لابراتوار غلط شي.

له جانداده دا څو ورځې کېدې چې دا ډول اند ېښنې او سوچونه راتاوو وو. په څلورمه ورځ د سي آی ای (CIA) بل مامور وروغوښت او دستي یې خبر ورکړ:
- جانداد خانه ! هغه سر د بل چا وخوت !
جانداد وارخطا شو:
- دا څه وایې صاحب ! خواري مې اوبو یوړه ؟ د ده په لټه خو مې پوره کال تېر کړ، نه رانه نورستان او نه وزیرستان ؟ بس الله تعالی به یې نه وژني ، که نه ما خو یو کال ؟.
مامور یې خبره پرې کړه:
- موږ ستا په خبرو باور لرو ، او ستا په اخلاص پوهېږو.
- جانداد له وېرې او وارخطایۍ ژېړ رااوښتی و.
- خو مامور ډاډ ورکړ:
مه ډارېږه ، هرڅوک چې وي، وي به، زه هم که ستا په ځای وای، داسې مې کول ؟ سړی باید پرې تېر وځي ، کټ مټ ورته دی. دې کې هېڅ شک نه شته.
جانداد په عجز وویل:
صیب ! دا خو ولا ډېر خراب کار شوی ، هم مې کړې خواري اوبو یوړه او هم مې بېګناه سړی وژلی.
مامور ډاډ ورکړ:
هېڅ خبره نه ده ، سهوه یوازې ته نه کوې ، موږ هم کله ناکله تېر وځو. څو ځلې رانه د طالبانو په ځای عادي وګړي او کوچنیان لګېدلي.
بیا له خپلې چوکۍ راپورته او جانداد ته یې نور پنځوس زره ډالره هم ورکړل.
بس دا خبرې د دندو په سر ته رسولو کې پېښېږي ، خو دا ځل تېر نه وځې ، دا ځل به مو د رښتیني بن لادن په سر نمانځې چې هم ته په ډالرو کې ولامبې او هم موږ د تروریزم سره په مبارزه کې ستر بری لاس ته راوړو
براتسلاو ، سلواکیا
2004 .1 .10

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېرېدلې نانځکه

ګلاب چې د ويسکي څلورم جام په سر راواړاوه ، نو په بيړه يې له کاتيا لاسونه راتاو کړل ، خو هغې ژر تېل واهه.

-لږ ودرېږه ! چېرته بيړه لرې ؟

ګلاب سترګې سپينې او ببرته يې خپلې شونډې د هغې په شونډو کېښودې ، لږ وروسته دواړو يو د بل تنيو ته لاسونه ورتېر کړل. د کميس وروستۍ تنۍ يې پرانېستلې چې د ټېلېفون آواز شو ، ګلاب په غوربېدو غوربېدو ټېلېفون ته ورغی:

-په غضب شئ ، وخت او ناوخت نه ګورئ !

د ټېلېفون غوږۍ يې په تاو پورته کړه:

-هلو ! ګلاب يم.

له مخامخ لورې له سلام اچولو پرته ځواب ورغی:

-خنځيره ! نه مې درته ويل چې په دې دمه مې پګړۍ په زمکه مه وله ، در يې وله ! پنځه کاله دې د دې پانه وانه ړوله.

له دې سره ټېلېفون ژر بند شو.

د ګلاب سر خلاص نه شو ، سودا ورولوېده ، ژر يې ببرته د ټېلېفون په کولو لاس پورې کړ ، خو لا يې وروستۍ شمېره نه وه وهلې چې کاتيا له لاسه راونيوه:

-هېڅ آداب دې نه دي زده ، ما خو درته ويل ، بيړه مه کوه چې داسې دې ټېلېفونونه اورېدل ، زه دې ولې لوڅولم ؟

ګلاب وررغبرګه کړه:

-لږه اودرېږه ! څه مهمه خبره ده.

کاتيا ژر ځواب ورکړ:

-په بلا يې ووهه ! د ټېلېفون مزی راوباسه ! اوس دې زه راپارولې يم ، څه ! د خوب کوټې ته ځو.

دا ځل دواړه بربنډ شوي وو چې بيا د ټېلېفون غږ شو او چې څو د کاتيا پام کېده ، ګلاب په منډه ټېلېفون ته ځان ورساوه.

-هلو !

ځواب يې واورېد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زه جلال الدين ، ستا تره يم. پلار دې له غوسې درته نه دي ويلي ؟ زه به يې درسپينه کړم.
ګلاب حيران شو :
- ولې څه خبره ده ؟
تره يې ځواب ورکړ:
ښځه ډمه دې د سړي سره ونيوه.
ګلاب په خبرو کې ورولوېد :
- لږه اشاره ابا هم راکړه ؟ لږه مو کړه که در نه ختا شوه ؟
- هو ! په هماغه دم مو له هغه خنځير سره يوځای ؟
- چا ؟
- نسيم وراره ، زوی دې !

ګلاب په غرور ورغبرګه کړه:
- وا ، شاباس ! نره ! دی هم ګولی ورولی شي.
تره يې هم په غرور ځواب ورکړ:
- دوه جاغوره يې پرې تش کړي.
دا ځل کاتيا په ډېرې بې صبرۍ د ګلاب له لاسه ټېلېفون راواخېست او په شړک يې په مځکه کېښود ، بيا يې په بې شرمۍ د ټېلېفون مزی راوکېښ.
- درته ومې ويل چې د ټېلېفون مزی راوباسه ، که مې اشتها وسوه بيا چې راته په زاريو مړ هم شې ؟ ولاکه ؟
ګلاب ژر په ننوا تو شو :
- سمه ده ګرانې ! هرڅه منم ، ملامت يم ؟ خو دا ډېر مهم ټېلېفون و.
کاتيا وپوښتل:
- له کومه ځايه ؟
ګلاب ځواب ورکړ:
- له پاکستانه ، له کوره ؟
- مبرمن دې وه ؟
ګلاب په غوسه شو.
- دا غوا راته مه يادوه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاتیا موسکۍ شوه.
- له کله راهیسې درباندې دومره ګرانه شوم ؟
ګلاب په مکیز ځواب ورکړ:
- ته تل په ما ګرانه وې.
بیا یې اوږد اوسیلی وکړ:
خو دا ګرانښت راته ډېر ګران تمام شو.
هغه هم حیرانه شوه.
- ولې څه خبره ده ؟
- ګلاب ژر ځواب ورکړ:
- له مېرمنې خلاص شوم.
- هغې په تعجب وپوښتل:
- دا څه وایي ؟ مړه شوه ؟
- نه مړه نه شوه ، مړه یې کړه.
- چا ؟
- هغه په غرور ځواب ورکړ:
- زما زمري زوی.
هغه نوره هم حیرانه شوه.
- دا څنګه ؟ ستا زوی خپله مور !؟
په آرمه یې ځواب ورکړ:

- هو کاتیا ! دا زموږ رواج او رسم دی چې ښځه له خپل مېړه پرته له هر پردي سره په زنا او خطا په هماغه دم وژني.
- هغې ټوپ کړ:
- دا څه وحشت دی ، زوی خپله مور ؟.
هغې ته نوره هم سودا ورولوېده:
- نو ما او تا خو هم واده نه دی کړی ، که ستا زوی ما له تا سره ووینې !!
ګلاب په سړه سینه ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د ښه مرغه لا داسې پېښه نه ده شوې چې چا دې خپل نارينه له پردۍ ښځې سره په زنا او خطا وژلې وي ؟
کاتيا د ستې استدلال وکړ:

- ته دا عدالت بولې ؟
ګلاب په بيړه ځواب ورکړ:
- اوس به ځه د حقوقو لکچر درکوم ، رانږدې شه چې په هر څه تيږه کېږدو او سر له سبا د واده پلانونه جوړ کړو . او زما د زمري زوي لپاره د يو بلنليک چاره هم وسنجوه.
ګلاب له هغې لاسونه راتاو کړل ، خو کاتيا ژر د ده لاس له خپلې اوږې پورې واهه.
- نو که ستا زوی دلته ما له چا سره په دې کار ونيسي ؟
ګلاب د ستې ځواب ورکړ:
- چې له مور سره يې وکړل ، ميره څنګه پرېږدي ؟
- کاتيا لکه په ماغزو کې يې چې کړنګ وشي ، په غوسې د خوب کوټې ته لاړه . په بيړه د کاليو په اغوستلو شوه او له ځانه سره ګډه شوه:
- دا وحشت دی ، ظلم دی ؟
ګلاب ژر بيا په زاريو شو:
- نن خو پاتې شه ! سبا به په هر څه په تفصيل رڼا واچوو .
ګوره ! زموږ عنعنې که بدۍ لري ، ښېګڼې هم لري.
خو هغې په زور له هغه خپل لاس راکښوده ، او د تل لپاره يې له ده سره پنځه کلنه دوستي پرېښوده.

سلواکيا . براتسلاوا
د 2003 ميلادي کال د نومبر 23

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیر کار

د دروازې په زوره وهل او د باندې په کوڅه کې د وسله والو طالبانو شور او زوږ د ټنګ ټکور ټول پروګرام ګډوډ او له ټولو یې آرام او خوبښې وتښتوله ، ټول له یوه سره په منډه په کوټو کې خواره او د هېچا له خولې سوړ قدرې ونه خوت ، ټولو یوه بل ته رډ رډ کتل ، خو لویې دروازې ته هېچا زړه نه ښه کاوه ، نابېره جنت ګل ته یو کس وړاندیز وکړ :

- جنرال صاحب ! وررووځه ،که موږ هر یو لاسته ورشوو ، ولا چې په وهلو خو مو پوستکی وباسي.

جنت ګل په خپله اوږده ږیره لاس راکښود ، کلمه یې په ځان چوف کړه او د دروازې په لور ، ځولې ؟ ځولې ور روان شو :

له دروازې د باندې د وسله والو طالبانو ګوابنونو یې په وجود کې وینه وچه کړه ، خو زړورتیا یې له لاسه ورنه کړه ، لویه دروازه یې پرانښستله ، یوازې له دروازې یې سر لږ شان ور وویست او بیا په عجز او زاریو سر شو :

-صاحب ! زه پخپله طالب یم ، جنرال یم ، د پولیسو په قوماندانۍ کې یم ، ؟ هسې دې ځوانانو ته دې خدای انصاف ورکړي ؟.

لا خبره یې بشپړه کړې نه وه چې له د باندې یې کلکه څپېړه وخوړه.

- چوپ شه منافقه ! د طالب نوم په ځان مه ږده ، که نه اوس دې دا شاجور په ګېډه درتشوم.

جنت ګل په ورو سر رادننه کړ ، خو لویه دروازه یې هماغسې ترلې پرېښوده او بیا د دروازې له شا په زاریو شو :

- په خدای قسم خورم که چا هېڅ شی کړی وی.

وسله وال طالب وغورېد :

- د دوکنو ساز مو عالمونه په سر اخېستي وو او ته منافق وایې چې هېڅ شی ؟.

جنت ګل بیا ځواب ورکړ :

-صاحب ! ښادي خو خامخا څه خندا او ساتیري غواړي ، خو زه په دا سپینه ږیره درته قسم خورم ، که چا باجه او یا دوکنه وهلې وي.

وسله وال طالب پوښتنه وکړه :

- او که مو بیا درسره پیدا کړل :

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنت ګل ځواب ورکړ :

- بس غرغره مو کړئ ! ما خو په قوماندانۍ کې ټوله دنیا پېژني.

وسله وال ملا وویل:

- چې داسې ده د دې دوکنو غږ مو له کومه راته ؟

جنت ګل ځواب ورکړ :

- دا هسې د تېلو بوشکه او لویه د اغږلو کاسه وه.

وسله وال ملا په غوسه شو :

- منافقه په دا سپینه ږیره دروا غ مه وایه.

جنت ګل بیا په قسمونو سر شو :

- په خدای قسم خورم ملا صاحب !؟

د ډلې مشر ملا لږ څه ارام شو :

- ښه چې قسم خوري.. هغه کسان او هغه شیان دلته را حاضر کړه :

جنت ګل وویل:

- په سترګو ! خو سوال درته کوم چې هلکانو ته به څه نه وای.

وسله وال ملا وویل:

- که له کاسې او بوشکې داسې لعنتي ساز جوړولی شي ، بخښم یې.

په جنت ګل کې په دې خبره سا وچلېده ، ژر په هغو زلمو پسې ورغی او په بیړه یې هغه دوه زلمیان ، بوشکه او کاسه حاضر کړل.

ملا له دروازې ورغږ کړ:

- د باندې یې راوباسه !

جنت ګل زړه نازړه دروازه خلاصه کړه.

- بیا ملا له زلمیانو وپوښتل:

تاسو دې خدای ووهي چې باجه او دوکنه مو نه دي وهلي ؟

زلمیانو په زړورتیا ځواب ورکړ:

- په خدای قسم خورو.

بیا نو ملا امر ورکړو :

- ښه نو شروع کړئ چې اوس مو دروغ او رښتیا معلوم شي.

زلمیانو دستي د بوشکې او کاسې په وهلو پیل وکړ. ساز لکه جادو په ټولو وسله والو داسې اغېز وکړ چې یوه د درېدلو بولنه ونه ورکوله ، خو د ډلې مشر وویل:

- یره دا د کافر شیان خو ولاکه د باجې او دوکنې سره وپېژني.

وروسته یې زلمیانو ته کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ښه تاسې اوس ورسره يوه سندره هم ګډه کړئ !
زلميانو پوښتنه وکړه:
- کومه سندره ؟
له يوه طالبه غير ارادي ووتل:
- په طالبانو پورې دې کومه سندره نه ده ياده ؟
زلميانو دستي ځواب ورکړ:
- طالبه ډېر مې ياد يدې ؟.
د طالبانو مشر په منډه ځواب ورکړ:
- بس د ښبې منځ دې وو پشت.
بيا زلميانو سندره پيل کړه او چې سندرې ټول پسې وا خېستل ، نو د طالبانو مشر لکه جادو چې پرې وشي ، نابيره له خولې ووتل:
طالبه خدا پېږو به ملا شې
په کتاب پروت يې يادوې شينکي خالونه
او بيا لکه له خوبه چې راکښيني ، دستي يې امر وکړ:
- هلکان پرېږدئ ، ځکه لوظ مو ورسره کړى ، لوظ نه ماتوو ، دا کاسه او بوشکه راوا خلئ ، ټوله خبره په همدې شيانو کې ده.
بيا يې هلکانو ته مخ کړ:
- ځئ کور ته ! معاف مې کړئ ! لوظ نه ماتوو ، خو کاسه او بوشکه پرېږدئ. دې ښارښتي شي چې په موږ ښارښت راوست ، ستاسو لاسونه بيا کله اودرېږي ، بيا به تر سهاره ګډ ياست.
- د دوى له منځه د يوه طالب له خولې غيرارادي ووتل:
- ملا صاحب رښتيا وايي ، که لږ دا ساز اوږد شوى واى ، ولا چې زه يې په ګډا راوستى واى.
بل هم د ده په پله وويل:

- ولا چې زما اوږې يې هم له مستې وخوځولې.
دريم طالب پوښتنه وکړه:
ملا صاحب ! بوشکه او کاسه چېرې وړو ، وړو يې چې چېرته مجلس پرې تود کړو ، که څنګه ؟
ملا په قهر شو:
- بوشکه او کاسه بلې دنيا ته.
بيا يې وويل:
- بس څومره چې دې د کافر شيانو ته ورګورئ په تاسو د منکراتو پيريانو کښېني.
بيا يې په زور غږ کړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- راواخلئ دا لعنتي شيان چې ولايت ته يې د معجزې کيسه تېره کړو ، بيا هغوی پوه شه او فرمان يې.
بوشکه او کاسه يې راواخېستل او په راسبا يې نبغ د ولايت د امير مخې ته کېښودل.
امير چې څنګه له حاله خبر شو ، هغه هم خورا حيران شو او په حيرانتيا يې وپوښتل:
- رښتيا وايې !؟
ملا ځواب ورکړ:
- په خدای قسم خورم که دې له سم ډول سره پېژندلی وای ، دا سې غربهاری يې کاوه چې څه يې کوې.
بيا د ولايت امير د امر بالمعروف او نهی عن المنکر رئيس ته مخ ور واړاوه.
د امر بالمعروف او نهی عن المنکر رئيس وړانديز وکړ:
- دا مخلوق که هر څومره بند کړی ، يو سوری په هر شکل چې وي ځان ته راوباسي.
والي ته هم خندا ورغله.
- او يوه لار ځانته پيدا کوي.
بيا لږ څه جدي شو !
- ښه چاره څه ده ؟
رئيس ځواب ورکړ:
- بس منکرات چې دومره چالاکي کوي ، موږ يې هم ټول سوري بايد وربند کړو.
امير وپوښت:
- د دې معجزې په باب څه وايې ؟
رئيس په بيړه ځواب ورکړ:
- بس حکومت او يا مشر ملا ته وړانديز وليکه چې د داسې بوشکو او کاسو په واردا تو دې بنديز ولګول شي.
- امير وويل:
- او دا چې راغلي !؟
رئيس ځواب ورکړ:
- د راغليو په اړه دې سر له سبا په لوډسپيکرونو کې اعلان وشي چې ټولې دا ډول کاسې او بوشکې دې زموږ ادارې ته وسپاري.
امير يې په بيړه وړانديز تصديق کړ:
- بس زه همدا اوس دا د خير کار دستخطوم.
رئيس يې په ملاتړ وويل:
- او زه دا اوس خپلو طالبانو ته امر کوم چې په تطبيق يې لاس پورې کړي.

براتسلاو - سلواکيا
د 2004 ميلادي کال د اپريل 20

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دین او هم دنیا

مولوي سيد كريم چې خنګه دريشي وويستله ، په بيړه بيا كټ ته پورته شو ترڅو يې د الوتكې د اوږده سفر ستړيا ليرې او د څه شېبې لپاره يې سترګې سره ورشي، د شپې لس بجې وې چې د سر څړيكو او درد له درانه خوبه راكېناوه ، ګروپ يې ولګاوه ، بيا بيت الخلا ته لاړ او چې بېرته راوګرځېد دستي يې يخچال پرانېست ، ترڅو څه وڅكي ، ځكه په سرخوږۍ سربېره يې حلق هم له تندې ښه پوره وچ شوی و . د يخچال له پرانېستلو سره سم يې عجيبه فكرونو زړه ته لار وكړه .

- دلته خو داسې بوتلې دي چې هېڅرې مې نه دي تر سترګو شوي ځېنې به ضرور د ستړيا او سردردۍ وي. بيا يې په ورو يو كوچنی د "ودكا " د شرابو بوتل راواخېست:
- دا به هرومرو څه دارو وي ، دلته خوشې شيان نه ږدي ، زه خو سردردۍ مړ كړم.
خو بېرته په زړه كې ور وګرځېدل:
- دا كافران ډېر تګان دي ، هسې نه چې چېرته شراب مراب نه وي ، د كلونو عبادت به په اوبو لاهو كړم.
مولوي د شرابو بوتل سترګو ته ښه رانژدې كړ:
- د شرابو رنګ لكه چې سپين وي !!
د ودكا بوتل يې بېرته كېښود ، سترګې يې د ويسكي په بوتل ولګېدې:
- دا راته شربت ښكاري ، خو خدای دې وكړي چې دارو وي ، هسې تشه كولا مولا نه وي.
په ورو يې د بوتل سر پرانېست ، خو زور يې پرې ونه رسېد . بوتل يې په زمكه كېښود ، سترګې يې په بل بوتل (كنياكو) ولګېدې ، له ځانه سره يې كړل:
- خدای مې دې غاړه نه بندوي ، دا بوتل راته روغ ښكاري.
بيا په ټول زور سره د بوتل په پرانېستلو شو :
د مخه تر دې چې له بوتله لږ څه ګيلاس ته راوځنځوي ، بوتل يې سپږمو ته نږدې كړ .
- دا خو د يوناني شربت غوندې بوی كا .
لږ ځُرتي شو :

- شی خو معمولی شربت نه دی ، هر شی چې دی ، يا شراب دي او يا دوا ؟
بيا ور په زړه شول:
- وايې دا د كافر زامن ځېنو دواګانو ته هم شراب وراچوي هلته چې د اسلام هېواد دی ، ځومره به مو په ناخبرۍ كې ځكلي وي ، دلته چې د كفارو ملک دی ؟ خدای دې راته عفوه وكړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو بیا یې سترګو ته هغه بل بوتل "ویسکي" چې لا یې په یخچال کې بېرته نه و ایښی ، ودرېد :
- ته راځه دا هم بوي کړه.
مولوي د کنیاکو بوتل په خورا احتیاط بېرته یخچال ته کړ او د "ویسکي" په خلاصولو شو ، د بوتل سر په سختۍ خلاص شو . هغه یې هم سپږمو ته ور وړ او چې ورته بوي یې سپږمې وتخڼولې خورا حیران شو :
- عجیبه ؟ دا خو ټول یو شان دي ؟.
ژر یې لومړنی د "ودکا " بوتل ته لاس ورتیر کړ او په بیړه یې سر ور پرانېست. هغه یې هم ژر وازمایه ، دا ځل یې حیرانتیا نوره هم زیاته شوه او څه غلی شان له ځانه سره وبوړنېد :
- دا خو ولاکه بل شی وي ؟ تو لعنت په شیطان.
مولوي په شرک سرخلاصی بوتل بېرته یخچال ته ورتیر کړ. ناهیلی او اندېښمن بېرته په کټ کې وغځېد ، خو لږه شېبه تېره نه وه چې بېرته له ځایه راپاڅېد . دا ځل یې په زړه تلویزیون ورووربېد :
- ته راځه ، دا د خنځیر شی چالان کړه ، چې په دنیا کې څه خبرې دي.

د تلویزیون په روښانه کېدو اتومات CNN چالا شو . د دې کانال په خبري سروېس کې د جورج بوش په باب مطلب ویل کېده. مولوي په قهر له ځانه سره وویل:
- دا بلا خو په هر کانال کې لربر کېږي. په پېښور کې، په کابل کې، په دوبۍ کې، هر چېرې ? رنګ یې ورک کړه.
دستي یې بل کانال ونیو ، دا د الجزیرې خبري کانال و ، په هغه کې بیا د بن لادن خبره لره بره کېده او هرومرو د هغه په اړه کوم مطلب خپرېده، مولوي ته د هغه لیدو هم خوند ورنه کړ.
- ته خو په غضب شې ، دنیا ته دې اور واچاوه ، په شرمو دې ټول عالم اسلام وشرماوه.
ژر یې بیا بل کانال کړ. دا د MTV د موسیقۍ ځانګړی کانال و ، په خپرونه کې مادونا په نیمه بربنډه حال کې له نڅا سره یو ځای سندره ویله. د مولوي سترګې چې څنګه د هغې په رابنکاره شوو تیونو ولګېدې ، ژر یې سترګې واړولې.
- خدایه ! پرده مې وکړې !
په بیړه یې دا کانال هم واړاوه ، بل کانال د فرانسې و چې یو رومانتیک هنري فلم یې خپراوه ، مولوي یوه شېبه ورته ځیر و ، خو دقیقه لا نه وه تېره چې د فلم د اتلانو غېږه په غېږ کېدل او د یوه بل بربنډول بیا په مولوي پیریان راوستل. نابېره یې غلې شان چېغه کړه:
- دا څه حال دی !؟ ؟ دا خو له یوې مخې بې لارې کانالونه دي خدای دې معافي راته وکړي.
له ځانه سره یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- یو بل کانال چالانوم ، که هغه هم بې لارې و ، بس ځان هسې نه ګنهګاروم ، بېدېږم.
بل کانال د بربنډو فلمونو سوداګریز کانال و. مولوي لکه مچۍ یې چې وچیچي چیغه کړه او په قهر له ځایه راولاړ شو:
- خدایه له غضبه دې امان غواړم؟ لعنت دې په شیطان وي؟ دا څه نخرې دي؟ ژر په برښتن ورننوت او لکه ببربېدلی چې وي په روښانه ګروپ کې یې د خوب تابیا وکړه ، خو د یخچال شربتونو او د تلویزیوني خپرونو چرتونو ترې خوب داسې وړی و چې په ګرانۍ یې ببرته رانیولی شو. په دې سربېره یې د سر د درد کړیکې هم ګړۍ په ګړۍ زیاتېدې. پوره درې څلور ګړۍ یې ځان اړخ په اړخ واړاوه را واړاوه ، خو خوب یې له سترګو تښتېدلی و ، د لیوني په څېر له ځانه سره په خبرو راغی !
- خدای دې راته معافي وکړي ، هرڅه چې وي څکم یې ، که شراب هم وي ، کفر ته خو څه پرې نه خېژم ، له دې مې ډېر لوی ګناهونه کړي ؟.
ژر یخچال ته ورغی او په ورو یې پرانېست.
- بس اول د همدغه سپین بوتل مزه ګورم.
په ورو یې د "ودکا "له بوتله ګیلاس ته شراب راوځنځول ، د ودکا څکلو یې مرۍ ترخه غوندې کړه ، ویې ویل:
- ولاکه بل شی وي !؟
بیا یې ورو تلویزیون هم پسې ولګاوه.
- دا د ایټالیا کوم کانال و چې دوه جوړه میینان پکې بربنډ او یو د بل په رودلو بوخت وو ، ملا څو ځلې سترګې پټې ، خو تلویزیون یې ګل نه کړ ، یوازې همدومره یې وویل:
- خدایه ! معافي ، معافي ، توبه ، توبه ! ستا ګنهکار بنده یم.
بیا نو د ملا سترګې له تلویزیونه لیرې نه شوې او چې د ودکا اثر یې ماغزه لږ څه ګرم کړل ، په ورو یې وویل:
- ایله چې دا سرخوږی مې ودرېد .
دا ځل یې بیا په زړه کې څه وګرځېدل.
- راځه دا ځل د دې بل بوتل خوند وګوره.
دستي یې ویسکي په سر را واړاوه.
- دا خو هم هماغسې خوند که.
او چې لږه شپه تېره شوه ، نو د ملا له خولې غیر ارادي ووتل:
- ولا چې تبه مې وشلېده ، دا ځل دا بل ګورم ، چې څه را کې پاتې وي ، ګوندې هغه یې جارو کړي.
خو د مخه تر دې چې مولوي کنیاکو ته لاس کړي ، لکه پوهېدلی چې وي ، نشه کېږي ، څه صبر یې وکړ او ښه پوره شپه د فلم عشقي صحنو له ځانه سره بوت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- او الهي ! د قدرتونو دې جار شم ، په قلم دې رسمه کړې ، په ليدو يې سړي مړېږي نه.
او چې څو صحنې يې پرله پسې وليدې ، بيا يې بل کانال واړاوه.
دا ځل د پاپ مشهوره سندرغاړې شکريه سندره بلله چې تر ډېره نيمه بربنډه وه ، په مولوي دا ښه ولګېده ، زر يې له ځانه سره کړل:
- واه ! قربان خو دې شم ، ته او دربېره چې زما دا چرتونه لړ نور هم جوړ شي.
د کنياکو بوتل يې په ګيلاس کې راو ځنځاوه ، دربيم ګيلاس مولوي ورو پسې واخېست ، نور ترې هر څه هېر شول چې چېرې دی او څه کوي ، په بېړه د تلوېزيون د کانالونو په اړولو سر شو.
له ځانه يې وپوښتل:
- هغه لعنتي کانال څه شو ؟ هغه بربنډه ؟
او چې څو کانالونه يې تيرو بير کړل ، نو نابېره يې له خولې چېغه ووتله !
- بس دا دی پيدا شو !
دا ځل يې د وروستي ځل لپاره له ويسکي غړپونه وکړل او په لږه شېبه کې په يوه ساه په لنډو وقفو کې د شرابو وړې بوتلې چې ايله څو ګرامه وو ، وڅکلې ، خو وايي چې د لمدو ختو لړې او به بانه وي ، مولوي نور په خود کې نه و. په خپل کټ وغځېد او د مستۍ او خندا په عالم کې يې تر سهاره د بربنډو فلمونو ننداره ته شپه سبا کړه.
سهار وختي چې د ده نور ملګري او د سيمينار برخه وال له خوبه راپاڅېدل ، د ملا ايله نوې سترګې سره ورغلې او په درانه خوب ويده شو ، خو په تلوېزيون کې بربنډ فلمونه لا هماغسې د تلوېزيون په پردې لړبر کېدل.
د هوټل په رستوران کې له مولوي پرته د سيمينار ټول برخه وال حاضر وو ، او لږه شېبه په نهو بجو ټول بايد له دغه ځايه د سيمينار د جوړېدو ځای ته لېږدېدلی وای. د مولوي غيابت ټولو ته سودا ورواچوله ، يو تن له نورو وپوښتل:
- ملا صاحب ، څنګه نه ښکاري ؟
بل تن چې په الوتکه کې د ملا تر څنګ ناست و ، ځواب ورکړ:
- ملا لږ څه ناسازه ښکارېده ، هسې نه چې د شپې بې خوبه او اوس خوب پرې غلبه کړې وي.
وړانديز وشو چې مېلمه پال يې بايد پوښتنې ته ورشي چې څه بل څه پرې نه وي شوي ؟
مېلمه پال په دې خبره دستي له ځايه ولټېد او نېغ د ملا کوټې ته ورغی.
په ورو يې د ملا د خونې دروازه ووهله ، خو هېڅ ځواب ورنه کړل شو ، بيا يې په زوره دروازه ووهله ، خو بيا يې هم هېڅ وانهورېدل. دا ځل يې د دروازې تر شا ورو ورغږ کړ:
- مولوي صاحب !
د مولوي په اورېدو ملا په ورو وټوخېده او ځواب يې ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- درځم. سر مه لړ، څه درووند دی.
مولوي ژر کالي واغوستل ، په بیړه یې پرانېستي بوتلونه واړول او تش یې باطله داني.

ته کړل ، ترڅو چې مولوي ځان جوړاوه بیا د سیمینار ټول برخه وال له هوټله په وتلو شول.
د سیمینار ګډونوال یو یو له دروازې وت چې نابېره د هوټل له اداري غږ شو :
- د 320 خونې ښاغلی دې حساب تصفیه کړي.
- د 320 په اورېدو د ملا رنګ زیړ شو.
دستي یې ورغبرګه کړه:
- زه یم ، د څه شي حسابي ، له مېلمه چا حسابي غوښتې ؟
له مدیریته په بیړه ځواب ورکړ شو :
- د ځښاک او فلم 300 ډالره.
د دې رقم په اورېدو مېلمه پال ژباړن حیران غوندې شو ، ژر یې وپوښتل:
- مولوي صاحب ! دا څه وایي ، څنګه شراب خو به دې نه وي ؟. مولوي ژیړ او سور شو ، خو بله چاره نه وه اعتراف یې وکړ.
- نوم یې مه اخله ، بس په خولې برغولی کېږده ، چې څوک درنه ګوره خبر نه شي ، د الله شرمنده ښه یم ، نه د اولس.
او بیا یې په حیرانۍ وپوښتل:
- دا نو دومره ګران دي ؟
مېلمه پال ورغبرګه کړه:

مولوي صاحب ! سل ډالره د بربنډ فلم دي ، دلته هر څه په پیسو دي.
ملا چې فکر یې کاوه ، هېڅوک ترې خبر نه دي ، نور هم له شرمه غړي سست شول، ناڅاپه یې له خولې ووتل:
- هم دین او هم دنیا ؟ خدای دې له دې حاله مسلمان ساتي.
بیا یې ورو د پطالنه جیب ته لاس کړ ، درې سل ګوني ډالري نوټونه یې ترې راکښل او په تلوار موټر ته په سیمینار کې د ګډون په موخه پورته شو.

سلواکیا ، براتسلاو
د 2004 میلادي کال د فبرورۍ 16

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قاتل په لټه

د نیمې شپې د دروازې ټک ټک نه یوازې له درانده خوبه راکښنولم ، بلکې ویره یې هم زما مله کړه ، په کراره مې له پوښتنې په ورو غږ کړ:
- څوک یاست ؟
- د دروازې تر شا ستومانه غږ وا وربدل شو.
- وبخښئ ! دروازه پرانیزئ !
ما ډېر ژر دی وپېژاند ، په بیړه دروازې ته ورغلم او دروازه مې پرانېستله.
- سلام شوستر ! په دې نیمه شپه کې ! خیریت خو به وي ؟
هغه له وعلیکم پرته په رېږدېدلي غږ ځواب راکړ:
- غوارم په یو چا خپل زړه سوړ کړم او سر یې پرې کړم.
د ده پرېکړې حیریان ، دریان کړم ، له خولې مې ژر ور ووتل:
- خیر دې وي ، څه خبره شوې ؟
ژر یې ځواب راکړ:
- په دې دې هله خبروم چې ډاډ راکړې ، چې دا کار دې له وسې څومره پوره دی ؟
زه موسک شوم.
- په ما دې ګومان راځي ، چې زه دې څوک ووژلی شم.
په ورو یې ځواب راکړ:
- زه نه وایم چې ته یې ووژنه ، خو څوک راته پیدا کړه. زما هیله او امید هم ته یې، دا راز یوازې له تا سره شریکوم. په دې چې ته مې د خپل شرقي او افغاني کلتور له مخې نشې محکومولی.
او سیلی یې وویست او خبره یې داسې وغزوله.
- دا ډمه ، بې وجدانه ?.
په خبرو کې ورولوېدم.
- څوک یادوې ؟ ولې څه یې کړې چې دومره یې پرسولی یې ؟
ویې ویل:
- زما ښځه ، دا تایوانۍ بیزو ، دا لولۍ ، له ما سره جوخته له خپل لونډ سره یوځای کالیفورنیا ته راورسېده ، او په همدې هوټل کې یې له خپل لونډ سره زما سره څنګ کې کوټه کرایه کړه.
بیا یې سوړ او سیلی وویست:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ای کاشکې ړومبیه عقله چې وروستی وای ؟ پوهېږې همدا یوه اونۍ دمخه مې د خپل ملکیت (70) برخه دې ته او (30) برخه د اولنۍ ښځې نه زېږېدلو زامنو ته په نامه کړه.
په خبرو کې وررولوېدم.
- نو ولې دې داسې بېړه وکړه ، ته خو لا ځوان یې ، داسې پرېکړې خو هغه څوک کوي چې د ګور په غاړه ناست وي.
ځواب یې راکړ:
- میاشت وړاندې داکترانو راته وویل چې د زړه رنځ مې په بحراني حالت کې دی او هره شپه کېدای شي ، د قبر مېلمه شم. ما د دې لپاره چې له مړینې وروسته دا ډمه تایوانۍ له میراثه محرومه نه وي او د زامنو له شره مې ژغورلې وي ، دا کار وکړ او دې چې څنګه خپل کار وکړ ، یوه ثانیه یې هم ماته ونه کتل. اوس چې فکر کوم دې له هماغه د واده له پیله زما میراث ته سترګې پټې کړې وې.
په ډاډېینه مې ورته وویل:
- زه خدای به هر څه اسانه کړي ، څه اوس ښه شه ، سبا به بیا په آرامه سره پرېکړه او مشوره وکړو.
خو وړاندیز پرې ښه ونه لګېد:
- تر سبا به زما زړه له قهره وچوي ، زه مې په زړه باور نه لرم ، غم یې لکه غر په ما ولاړ دی ، غواړم نن شپه دا هر څه سر ته ورسېږي او یا دې ډاډ راکړ شي.
بیا یې په کراره شان پسې اوږده کړه:
- زه د دې کار لپاره چې څومره ژر وشي ، چې څه لرم او نه لرم د ټولو ورکړې ته چمتو یم.
ما بیا سکون او آرام ته راوباله:
- څه خدای به هر څه اسان کړي ، په دې نیمه شپه کې په دومره بېړه دا کار ناشونی دی.
خو هغه لکه زما خبره چې نه وي اورېدلې - وویل:
- زه پوهېږم ، خو زه تر سل زرو ډالرو پورې همدا اوس د قاتل له سره قربانولی شم.
بیا ببرته د هغې په غیبت سر شو:
- دا لولۍ پوهېږي چې زه مرم ، څه آسمان به رالوېدلی وای چې زما تر مړینې یې صبر کړی وای ، بیا یې چې ټوله جرمني په ځان اچولی وای خپل کار یې و ، زه خو په ربښتیا د زړه رنځ لرم ، خو لا له زوره نه یم وېدلی او په داسې حالت کې نه یم چې د دې ډمې د جنسي غریزې ځواب ونه وایم.
زه یې اندېښنو ته ځُرت وړی وم او نه پوهېدم چې په دې نیمه شپه کې یې څنګه مرستې ته وردانګلی شم ، په ورو مې بیا د غوږه ورتیره کړه:
- زه تا درکوم ، څه اوس پرېوزه ! سبا به داسې یو سړی په لاس درکړم.
په دې خبره له خوشالۍ وغوړېد ، ژر یې پوښتنه وکړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زه ډاډه اوسم ، سرونه به پرې شي.
بيا يې وويل:
- زه هم دې عمل ته تيار يم ، خو هسې نه چې رسوا شم او دوی راڅخه د مخه شي.
ما بيا ډاډ ورکړ:
- ځه بې غمه اوسه !
له دې شېبې وروسته مې د قاتل په لټون شروع وکړه ، خو په امريکا کې داسې کسان چې يا ما او يا زما دوستانو پېژندل ، يا خو بنديان او يا هم نادرکه شوي وو.
شوستر شپه او ورځ او هره ګړۍ زما کوټې ته د دې معاملې له پاره ته او راته ، په څلورمه ورځ له جرمني داسې يو قاتل راورسېد ، له هوايي ډګره سيده د شوستر کوټې ته ورغلو :
شوستر زموږ په ليدو وغوړېد او پرته له دې چې قاتل ته د روغبړ له پاره لاس ورکړي او يا ترې د قتل بيه وپوښتي ، سمدلاسه يې خپل ډيپلومات ته لاس کړ او له ما سره راغلي قاتل ته يې وويل:
- ما ده ته د (50) زرو ډالرو ويلي ، خو زه درته له لکو زيات چک لاسليک کوم ، دا ټول له تا قربان. بيا يې په ورو بکس پرانېست او موجود ډالر يې زموږ سترګو ته ونيول.
- اوس مو باور راځي او که نه ؟
خو د مخه تر دې چې د ډالرو بکس پرانيزي ، په ربړېدلي غږ يې له راغلي کس وپوښتل:
- څه وخت دا زېرې راباندې کولی شې ؟
قاتل دستي ځواب ورکړ:
- همدا نن شپه.
د شوستر په سترګو کې د خوشالۍ اوښکې په نڅا شوې.
- رښتيا !
قاتل ځواب ورکړ:
- ډاډه اوسه ! په همدې مېز يې سرونه رانه وغواړه.
شوستر بيا هم وپوښت:
- دا امکان لري ، ته دومره ماهر يې !؟
قاتل ځواب ورکړ:
- بې غمه اوسه !
شوستر په دې ډاډ په بيړه د پيسو بکس بيا پرانېست او په شمار شميرلي د(100) زريزو ډالرو بسته د هغه په ګوتو کې کېښوده.
بيا يې ورو شان وپوښت:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- بس دی ؟
قاتل حیران شو :
- څه چې ستا خوښه وي.
شوستر وویل:
- زما خو ټوله هستي له تا قربان ده.
قاتل هم بیا ډاډ ورکړ:
- زه به هم په ټول قهر سره دا سرونه قلم کړم.
شوستر له خوښۍ وغوړېد :
- بس چې سرونه ووینم ، نور انعامونه دې هم خپل دي.
بیا یې د وروستي ځل له پاره قاتل وپوښت:
- بس زه د دې سرونو د لیدلو په خوبونو کې ویده شم.
قاتل ځواب ورکړ:
- ډاډه اوسه ! دا خوب نه رښتیا دي.
شوستر غیرارادي چیغه کړه:
- ته رښتیا وایې ؟ بیا یې قلم راواخېست او ویې ویل:

- دا دی زه د (50000) بل چک هم لاسلیک کوم ، خو په چک یې قلم نه و راکښلی چې نابېره په مځکه راولوېد او چې مو څو پام کېده بیا یې په خوله کې ځګونه راغلل او سترګې یې د تل له پاره پټې شوې.

براتسلاو ، سلواکیا
د 2004 میلادي کال د مارچ 20

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه او سزا

- نن باید دا غلا معلومه شي ، غل یې باید په سزا ورسول شي. زه نو نورې دا سې ګډوډۍ نشم زغملی.
میز یې په زوره وواهه او بیا یې په لوړ غږ پسې زیاته کړه.
- پوهېږئ !؟ زه دلته څومره زور او اعتبار لرم ، تاسې زما په زور نه یاست خبر. توبه ! له کبره ، هر څه مې په وس پوره دي ، په پارلمان کې ، په کابینه کې او خپله صدراعظم هرچېرې لاس په نامه اشنایان لرم. د دې ښار د پولیسو مشر مې همدا پرون مېلمه و ، زه به په دې غله خپل زړه خامخا تشوم. دا نمک حرامه !
د ناستو کسانو لوېې برخې یې په ملاتړ په یوه اواز وویل:
- نمک حرامه.
بیا د اداري مشر په لوړ غږ ګواښ وکړ:
- دا سړی باید را په ګوته کړئ ، که نه ټول د مخې کډې وتړئ !
یوه تن په کراره شان پوښتنه وکړه:
- صاحب ! د وچو له غمه لامده څنګه سیزئ ؟
رئیس په غوسې سره ځواب ورکړ:
- چې دا سې ده ، نو ولې سړی نه راښیئ !؟ غواړم چې ځان او ټوله اداره یې له شره خلاص کړم. نن یې له دفتره د فکس ماشین پټ کړ ، سبا ستاسو جیبونه هم وهلی شي. دا بې وجدانه نه چې ګوښه ، بلکې نېغ باید زندان ته واستول شي ، دا ځل به په هېچا زړه ونه سوزوم هېڅکله.
رئیس څو ځلې "هېڅکله" تکرار کړه او بیا یې ناست کسان مخاطب کړل:
- نن له تاسو یو کس باید چې زندان ته لاړ شي.
وروسته یې په سړه سینه وویل:
- دا به ډېره ښه وي چې سړی راوښیئ ، زه ډېر وخت نه لرم ځکه چې وزیراعلی یو ډېر مهم ملاقات ته غوښتی یم.
ناستو کسانو یوه بل ته وکتل ، او ټولو دې ته سترګې لګې ونیوې چې څوک به د اداري مشر ته د غله نوم په خوله واخلي.
د ټولو له وېرې سرونه ځوړند وو او د هر یوه په خوله د سکوت مهر لګېدلی و ، خو رئیس بیا په غوسې خپله ګواښنه ورغبرګه کړه:
- زه د چا په کیسه کې نه یم ، که سړی راونه ښیئ ، ټول سر له اوسه له اداري سره مخه ښه وکړئ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هم چا غږ ونه کړ.
ده نابېره چیغه کړه:
- څنګه ! پوهېږئ څه وایم ؟
دا ځل د مجلې مسوول مدیر چوپتیا ماته کړه.
- صیب ! په ډېر ادب ! غواړم ووایم، چې دا که تا ته نږدې کس هم وي.
رئیس په غرور ورغبرګه کړه:
- که زما زوی هم وي.
د مجلې مدیر په ورو شان وویل:
- دا سړی ټول پېژني.
رئیس په حیرانتیا پوښتنه وکړه.
- نو ولې پرې برغولی ږدئ ؟ ما خو وویل که په ما مو هم شک راځي. دموکراسي او عدالت خو همدې ته وایي.
نور نو د مجلې مسوول مدیر ټینګ نه شو، په ورو یې له خولې ووتل:
صاحب ! دا ستاسو مشر زوم جمال دی او موږ هم ستا له بل زوم اداري رئیس اګاه شو.
رئیس په بیړه خپل زوم چې د ریاست اداري رئیس و، مخاطب کړ:
- دا نو د پټولو خبره ده، که له ما شرمېږې، خواښې ته به دې ویلې وای، د کور خبره دې دفتر ته راوړه.
د ده خبرې لا بشپړې نه وې چې تورن زوم یې د خبرو منځ ته ورولوېد او په احساساتي بڼه یې خوله راخلاصه کړه:
- رئیس صاحب ! ته پوهېږې، که زه او یا زما کورنۍ دا سې غله وای، نو لور دې راکوله !؟ ما غلا نه، بلکې د بې عدالتۍ او نابرابرۍ په وړاندې یو عکس العمل ښودلی، ما له دفتره یوازې د فکس ماشین نه، ټیپ، کمره او نور شیان هم وړي ؟. ما قصدي غوښتي، چې دا خبره او دا بې عدالتي منځته راواچوله شي.
رئیس د خبرو منځته ژر ورولوېد:
- شاه بس ! آفرین ! زه باجرئته کسان خوښوم.
ووایه ! څه بې عدالتۍ رانه سر وهلی ؟
تورن زوم دستي ورغبرګه کړه:
- صاحب ! زه دې له بل زوم څه کمی لرم، هم په عمر، هم په تجربه او هم په تحصیل په هر څه پرې جګ یم، خو په امتیاز کې ترې بیا ټیټ، معاش مې ټیټ، منصب مې ټیټ او ؟.
رئیس یې خبره دستي پرې کړه:
- بس پوه شوم، شاه باس ! زه دا اعتراض وارد بولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس سر له نن نه ته د هغه پرځای اداري رئيس شوې. بل زوم يې د اعتراض په بڼه له ځايه پورته شو.
-صاحب ! رئيس صاحب ! دا زما د حيثيت مساله ده.
رئيس وخندل:
-خوشاله اوسه ! په دومره لږه سزا ! چې په ياد دې وي ، بيا بل ځل د کور خبره دفتر ته رانه وړې.
زوم يې غوښتل وضاحت وغواړي.
خو رئيس غلی کړ:
-بس کېنه !
بيا يې تورن زوم ته مخ ور واړاوه:
-دا چې اوس ته اداري رئيس شوې ، د مجلې د مدير ټول اسناد په لاس ورکړه چې بيا يې دلته ونه ګورم.
د مجلې مدير خواشينی له ځايه پورته او په حيرانتيا يې وپوښتل:
-ولې رئيس صاحب څه مې کړي ؟
رئيس ناڅاپه خندا ونيو.
-نور څه وکړې ؟ زموږ د کور خبره او زموږ د اداري دننه خبره نشې بيلولی. دا خبره دې راته بل ځای خصوصي نه شوه ويلای ؟
ما خو ويل چې نن به يو څوک له دفتره زندان ته لېږم ، خو همدومره سزا دې بس ده له زندانه دې تېر يم.
د مجلې مدير غوښتل نور څه هم ووايي ، خو رئيس په بيړه د ناستې پای اعلان کړه او په چابکو قدمو د خپل موټر په لور وخوځېد.

براتسلاو - سلواکيا
د 2003 د سپمتبر 12

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېرې او کارنامې

دا موزیم د مشورو کسانو د څېرو په نامه شهرت لري ، ملا عبدالباقي سر وښوراوه:
- ښه !
او بیا یې مېلمه پال وپوښت:
- مشهور کسان لکه پاچایان او د ملکونو مشران !؟
مېلمه پال ژر ځواب ورکړ:
- نه دلته عادي کسان هم شته ، هر هغه څوک چې په کوم څه کې یې ریکارډ ټینګ کړی وي.
ملا چې د لومړي ځل لپاره یې د ریکارډ کلمه واورېده په حیرانتیا یې پوښتنه وکړه:
ریکارډ یې لا څه ته وایې ؟
مېلمه پال دستي ځواب ورکړ:
- داسې کار یې کړی وي چې هم حیرانوونکی او هم په ټوله نړۍ کې بل چا نه وي ترسره کړی.
د ملا سر خلاص نه شو ، ځکه یې بیا وضاحت وغوښت:
- سر مې پوره خلاص نه شو.
مېلمه پال ریکارډ په تفصیل تشریح کړ:
- لکه له ټولو زیات اوږده بریتونه ولري ، ږیره یې بې ساري اوږده وي ، نوکان یې له مترو واوړي ، یا تر ټولو اوږد عمر ولري. په هر شي کې یې چې په نړۍ کې سیال او مخی نه وي ، هغې ته د ریکارډ لرونکی وایې.
ملا او مېلمه پال دا خبرې کولې چې نابېره د ملا سترګې د لینن په څېره ولګېدې، له خولې یې په حیرانتیا ووتل:
- دا ملحد نو دلته څه کوي ، تاسې انګرېزان هم عجیبه قام یاست ! هلته مو موږ ته د ده مریدان په غېږ راوستي ، زموږ شا راډبوئ او دلته یې نبغ په موزیمونو کې راځوړندوئ.
مېلمه پال ژر ورغبرګه کړه:
- دلته یوازې د سیاست پهلوانان نه ، بلکې د مذهب او روحانیت ستر استازي هم وجود لري.
دستي یې یوې څېرې ته ګوته ونیوه:
- دا پېژنې ؟
ملا چې څنګه څېرې ته ځیر شو ، ژر یې ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دا څوک نه پېژني ، دا خو خُميني دی که نه ؟
بيا يې مېلمه پال ته مخ راواړاوه.
- څنګه يې مونږ هېر کړي يو ، ولې زمونږ وطن خو هم له وليانو او غازيانو ډک دی.
مېلمه پال وخندل او په خندا يې ځواب ورکړ:
- غم مه کوه ! خپل وطندار به هم وګورې.
ملا دستي په خبرو کې ورولوېد او پوښتنه يې وکړه:
- بس دغه خبرې کوه ، نه چې مونږ مو هېر کړي يو ، هسې خو زمونږ ټول وطنداران بايد دلته راځوړند وای ، دې لوی خوګ سره کوم بل نر غير له مونږه افغانانو په غېږه ورتلای شي.
مېلمه پال وخندل:
- يره قوماندان صاحب ! رښتيا وايې ، خو دلته له ټولو زيات د مشهورو کسانو ځای دی.
ملا ته پوښتنه راولاړه شوه.
- تاسې وويل ښه او خراب دواړه ؟
مېلمه پال ځواب ورکړ:
- هو چې په خپل عمل کې بېساري وي.
ملا وويل:
- چې داسې ده ، کارمل به هم په کومه څنډه کې راځوړند وي.
دوی په ورو ، ورو قدمونه اخېستل او يو په بل پسې يې د تصويرونو ننداره کوله چې د ملا له خولې نابېره چيغه شوه:
- يا رب العالمينه ! له قدرتونو دې ځار شم ، دا خو زه هم دلته راځوړند يم.
بيا له حيرانتيا هک پک شو:
- دا څنګه سر مې خلاص نه شو . له ما خو ډېر لوی ، لوی قوماندانان شته چې تر ټولې دنيا

تللي او څو ځلې ستاسې مشرې او د امريکا مشرانو مېلمانه کړي. مېلمه پال ځواب ورکړ:
- خو ريکارډ يوازې تا ټينګ کړی.
ملا حيران شو:
- څنګه ؟
- ستا په لاس او امر چې څومره خلک وژل شوي ، د نړۍ هېڅ جلاد يې په نن سبا کې سيال نه دی.
ملا وويل:
- خو ما بې ګناه خلک نه دي وژلي ، ګوره چې پام دې وي دې خبرې ته ، هغه هر يو يا عسکر ، يا مامور سازماني يا حزبي و او يا هم دوی ته قريب څوک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېلمه پال وويل:

- چې هر څوک وو ، دا يوه خبره او دا چې څرنګه او په کومه بڼه ؟

ملا په خبرو کې ورولوېد :

- په دې هم خبر ياست چې څنګه مې وژلي ؟

مېلمه پال وويل:

- په هر څه ، دلته ان دا ارقام هم شته چې څو تنه مو په توپ الوځولي ، په څو تنو مو چاړه راکښلې او څومره مو په ټوپک وېشتلي ؟

ملا حيران شو :

- دا څه وايې ؟ تاسو ته دا ټولې شمېرې معلومې دي.

مېلمه پال پاس څېرې ته وکتل او ملا ته يې کړل:

- وګورئ ! پاس د څېرې لاندې هر څه شته ، تاسو يوازې د دې کال په جريان کې 3500 کسان له تېغه تېر کړي. دومره قتلونه په نړيوالو جګړو کې هم يوه تن په خپل لاس نه دي ترسره کړي.

ملا استدلال وکړ:

- خود چې دا سې ونه کړو ، په بل شان ستاسو او زموږ دا ګډ دښمن را پرزېدی شي؟

بيا يې په ورو له خولې ووتل:

- رښتيا وايې چې د زرو قدر په زرګر وي. تاسې مې په قدر هغه دی پوهېږئ ، خو خپل وطنداران او خپل د جهاد ملګري څه څه راپسې نه وايې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

تصویرونه تقدیرونه

پوره درې میاشتې کېدې چې یو له بله سره یې د دهلیز له هېنداړو نه سترګې جنګولې او د سترګو په هر جنګ کې د مینې په خواږه او نازک تار سره تړل کېدل او د یوه بل زړه ته یې لار موندله.
خو یوازې نن یې د نږدې وصال ارمان پرځای کړ. او مازې د هغې په یوې اشارې یې د دې غېږې ته ځان ورساوه او د هغې د پستو شونډو د چینې په رودلو شو. بیا یې په ورو د هغې له ګلابي غومبورو ګرمې مچې واخېستې.
مازې په یوه وړه اشاره، لکه د باد په څېر ورو الوت، پرته له دې چې فکر وکړي چې له هغې سره د وصال لاره له څومره ګواښونو او کړېچونو ډکه ده او کېدای شي دا سودا ورته د سر په بیه پرېوزي. خو زړه ته یې هېڅ وېرې لار ونه کړه او نېغ د سترګو په رپ کې ورورسېد. په بېړه په دروازه ورننوت او سم له لاسه یې د زلمیتوب په ټول زور له هغې لاسونه راتاو کړل، لومړی یې د شونډو په رودلو او بیا یې په ورو د هغې د کمیسه تنۍ ته ګوتې ورووړې، له شېدو ډکو د سپینو تیانو په څُم کې یې ځان ورواچاوه.
خورا خوند یې ورکړ او په درنګ شېبه کې د هغې د ښکلا وړمو پسې واخېست هر څه ترې هېر شول:
- چېرته دی !؟ څه کوي !؟ او که څوک ورباندې پوه شي څه به وشي !؟
خو په ټولو یې تېره واړوله او هېڅ اند ښېښنې ته یې زړه کې ځای ورنه کړ او هماغسې یې د هغې له سپینو او کلکو تیانو خوند اخېست. کله کله به یې په ورو د هغې اوږدو زلفو ته لاسونه ورتېر کړل او د تسپو په څېر به یې دانه، دانه واړول راواړول، بیا به یې د هغو په چتر کې خپل سر ورننیست.
د وروستي ځل له پاره چې یې هغه په غېږ کې ټینګه نیوله، نابېره وخویید ونه لوېده خو تاو راتاو شو او زمکې ته له ټېټېدو سره یې له جیبه یو تصویر راولوېد.
د تصویر په لیدو یې محبوبې سخت ټکان وخوړ په قهر یې وپوښتل:
دا څوک دی ؟
په بېړه او سړه سینه یې ځواب ورکړ:
دا نه پېژنې ؟ د ده تصویرونو خو ټول ملک نیولی، آمر صاحب دی که نه ؟
او بیا په تمجید او تعریف سر شو:
دا خو ډېر لوی انسان دی.
خو هغې په داسې حال کې چې په بېړه یې له ده واټن نیوه، دې نورو خبرو ته پرېښنبود. په ملنډو یې وویل:
- لوی انسان !؟ ستا له پلار او موره هم ؟
ده په بېړه ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زما پلار او مور به ما ته ؟ خو دی د ټول افغانستان ؟.
هغه ژر په خبرو کې ورولوېدله.
- بس ، بس.
له غوسې سره شوه او له ډېرې کرکې او غضبه یې په تصویر لاړې تو کړې ، بیا یې لکه یو پوځي افسر امر وکړ:
- ووځه ! چې بیا دې ونه وینم !
دی په بېړه له کوره راووت ، په زړه کې یې بلا ډېرې پوښتنې په راټوکېدو شوې:
- دا به کومه حزبۍ یا سازمانۍ وه ؟ کمونېسته به وه ، پلار به یې د آمر صاحب سرو ځورولی وي ، یا به یې د آمر صاحب په جګړو کې کور نړېدلی وي ، یا به په خپله چا ځورولې وي !؟
دا چې هر څوک وه ، خو ده د لومړنۍ مینه وه ، په ځان یې بلا لعنتونه وویل ، بیا یې له غوسې عکس ځیرې ؟ ځیرې کړ ، خو ژر یې بېرته بل احساس مل شو :
- شکر خدایه ! هر څه چې وو ، په خیر تېر شول ، که رسوا شوی وای هم به د دنیا او هم به د خدای تعالی شرمنده وای.

خو چې بېرته یې د هغې جادویي ښکلا په زړه شوه ، د آمر ګرانښت او درنښت یې هېر شو او هغه به لکه سیوری ورسره سم روانه شوه.
دی په همدې سوداګانو او چُرتونو کې په منډه د زړو مکرویانو هغه بلاک ته راورسېد چې یې کور و ، خو لا یې د زینې اخري پوړ کې قدم نه و ایښی چې نابېره پرې غږ شو :
- چېرته وې ؟
دې غږ لکه اسماني تندروبېراوه ، دا یې د مشرورور غږ و ، چې له پیله تر پایه یې ځارلی و.
په وارخطایي یې ځواب ورکړ:
- هسې پورې بلاک ؟
نور یې نو بانه نه جوړېده ، په ژبه کې یې لاړې وچې شوې ، نه پوهېده ، څنګه یې ځواب کړي ، خو ورور یې چوپتیا ماته کړه.
- ما نه شې تېر ایستلی.
بیا یې هم ځان ناګاره واچاوه.
ولې څه خبره ده !؟
- څنګه څه خبره ده ؟ د هغې نجلۍ کور کې دې څه کول !؟
بیا یې هم اعتراف ونه کړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- کومه نجلۍ !؟

ورور یې وخندل !

- څه مه شرمېږه !

بیا یې دا متل ورته تېر کړ:

- ځواني یوه نشه وي، داسې نه چې همېشه وي.

په سړه سینه یې ورور خبره وغزوله:

- د ګناه خبرې یوې خوا ته؟ که چا ورسره نیولې وای !؟

ده دستي اقرار وکړ:

بس څه یې کوې لالا؟ یو بد وو رانه وشول.

ورور یې وپوښتل:

له څه وخت راهیسې دا نجلۍ پېژنې؟

ځواب یې ورکړ:

دوه درې میاشتې مو له همدې ځایه سترګې جنګولې.

ورور یې وخندل.

او له همدې ځایه مو سره اشارې کولې.

ځواب یې ورکړ:

- هو !

؟ دا اول ځل و چې له هغې دې لاسونه راتاو کړل.

په سپین سترګۍ یې ځواب ورکړ:

هو، لالا !

ورور یې لکه همتو لګیوال، لکه همزولی ورسره خواله پیل کړه:

ښه، ښه څه مه شرمېږه، نو اخر؟ بیا؟

نابېره یې له خولې ووتل:

ناکامه راغلم. له کوره یې راوشړلم.

ورور یې پوښتنه وکړه:

ولې !؟

ځواب یې ورکړ:

هسې کومه حزبۍ به وه، یا سازمانۍ به وه.

ورور یې بیا موسک شو:

اصلي حال وو ایه، مه شرمېږه! څه ګلونو ته دې اوبه ورکړې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې اختیاره یې له خولې ووتل:
د آمر صاحب عکس خدای بانه کړ.
ورور یې په حیرانتیا وپوښتل:
د آمر صاحب عکس !؟
ده ځواب ورکړ:
هو ، لالا ! د آمر صاحب عکس.
ورور یې اوږد اوسېلی وکړ او بیا د تېرو یادونو په څُرت کې لاهو شو.
خو ده یې ژر د یادونو لړۍ پرې کړه.
ولې لالا ! څنګه څُرتي شوې ؟
ورور یې لکه له خوبه چې راکښېني ، دستي ځواب ورکړ:
زه هم همداسې یو آمر له لومړنۍ مینې محروم کړم.
بیا یې ورور مخ وروا ړاوه او د دوهم ځل له پاره یې ترې وپوښتل:
او د هغه د تصویر له لیدو وروسته یې له کوره راووېستې !
ځواب یې ورکړ:
هو ! ته څنګه پوه شوې ؟
ورور یې وخندل:
زه علم غیب لرم.
ده په حیرانتیا اقرار وکړ:
ولا ! لالا ، له تا نه یې څه پټوم ، که د آمر صاحب تصویر یې راسره نه وای لیدلی ؟ خبره خلاصه وه.
او بیا د هغې د ښکلا د انځورونو په کنبلو سر شو :
- یره لکه په خپل قلم چې خدای جوړه کړې وي ؟
ورور یې د ده بې شرمه اعتراف ته حیران شو ، خو ژر خپلو یادونو پسې بیرته واخېست.
زه هم د همداسې یوه آمر تصویر ستا په څېر له لومړنۍ مینې محروم کړم.
ده ترې وپوښتل:
ته !؟
ورور یې ژر ځواب ورکړ:
- هو ، زه هم خو زما او ستا توپیر دا دی چې ته د یوې سیمې آمر او یوه وزیر او زه د ټول افغانستان د وخت امیر.
بیا یې په خواږه او شاعرانه ډول خپله کیسه او یاد داسې وغزاوه:
- زه هم همدا ستا په څېر په هماغه مخامخ بلاک کې په څلورم پوړ کې په یوې ښاېسته کابلۍ مین وم ، هر مازیګر به مو سترګې جنګولې او د مینې په ټالونو کې به مو یو بل ته ځان رساوه ، یوه ورځ یې ستا په څېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاس په اشاره ځان ته وبللم او زه هم ستا په څېر سر په لاس لکه د باد په څېر ورو الوتم او ستا په څېر مې زړه ته رانژدې ټینګه په غېږ کې ونیوله ، خو له تا عکس لاندې ولوېد او زما جیب ته نابېره د هغې لاس ورغی او د هغه وخت د آمر عکس یې ترې راوویست.

-او خدایه ! د هغې کرکې څرګندونه مې اوس هم نه هېرېږي ، چې دغې نجلۍ د عکس په وړاندې او بیا یې زما په وړاندې وښوده او څه په کرکه یې له کوره راوشړلم. زما او ستا بل توپیر دا دی چې ته د یوې لارې د آمر او زه د بلې لارې د آمر مرید وم. زما آمر د هغه وخت د ټول هېواد آمر و ، خو ستا آمر یوازې د یوې چارې مسوول دی ، نه د ټول حکومت او دولت.

دی زر په خبره کې ورولوېد :

هغه د یوې سیمې او یوې چارې وزیر دی ، خو عکسونه یې په ټول افغانستان کې خواره دي.

بیا یې له وروره پوښتنه وکړه:

که هغه دومره لوی سړی نه وي ، ولې لوی آمر ترې ډارېږي ؟

ورور یې د ده لیونۍ پوښتنې حیران کړ:

څوک ترې ډارېږي او څوک یې نه پېژني ، د خبرې ټوله معما همدا ده او هلته چې ته لا ماشوم وې ، هم واقعیت همدا شان و.

بیا یې په سړه سینه وویل:

خو سر مه خوږوه ، په همدې شکر وباسه ! د آمر عکس یوازې د یوې حسینې له مینې ، لوربینې او په خوږه غېږ کې د خوارږه خوبه راپاڅولی یې ، که د عکسونو په پرستش دې له سره فکر ونه کړي ، ښایي له دې ډېر لوی تاوان درواوړي.

بیا یې خپله پښه لوڅه کړه:

ګوره ! لکه زه ؟ چې یوازې تشو تصویرونو له پښې محروم کړم ، زما په څېر په زرګونو یې له سرونو ؟.

بیا یې پورته غونډۍ ته لاس ونیوه.

او همدې تصویرونو هاغسې هدیرې جوړې کړي ،

بیا یې په کراره له لاسه راونیو.

راځه سر دې مه خوږوه ، څه چې کور ته ځو.

څنګه چې کور ته ننوتل ، په تلوېزیون د صدام حسین تصویرونه مجسمې او لوی لوی یادګارونه تېربدل راتېربدل چا تصویرونه څیرل او چا مجسمې نړولې.

ورور یې په ورو خوله ورنږدې کړه:

دا عراقیان هم ما او تا په څېر وو. ګوره نن چې صدام نه شته ، داسې تصویرونه څیرې کېږي او داسې مجسمې نړېږي ، خو دی احساساتي شو :

دا خو امریکایان کوي.

ورور یې وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړ او قدرمن تصویرونه هېڅوک نه شي خیرلی او وړ او ګران شخصیتونه ګوره هېڅ وخت په خپل ژوند خپله نمانځنه نه شي زغملی.
بیا یې ورور په ورو له خپلې کوچنۍ کتابخانې یو تاریخ راواخېست او په ورو یې څو پاڼې پرله پسې راواړولې.
دا وینې ! دا موسولیني ، دا بل هېټلر دا دریېمه پاڼه ستالین.
دا ټول یو وخت د دې خلکو بُتان وو ، خو نن ؟
دی ژر په خبره کې ورولوېد :
خو نن څنګه ؟
په بیړه یې ځواب ورکړ:
نن یوازې د تاریخ یادګارونه دي.
بیا یې ورور له ده وپوښتل:
څه فکر کوې ، د دوی ټولو پرستش کوونکو ته د دې شخصیتونو لاره معلومه وه؟
نا ځوابه شو :
څه پوهېږم ؟
ورور یې بیا پوښتنه وکړه:
او ته پوهېږې ستا د آمر په ټولو فکرونو او اندونو ؟
ده د ځواب په ځای له ده وپوښتل:
تا ته هم د خپل آمر ټوله لاره نه وه څرګنده کنه ؟
ورور یې وخندل:
زه څه چې آمر مې هم په خپل لار چې چېرې ځي نه و خبر ، خو زه ځوان وم او هغه په عمر پوخ.
بیا یې د وروستي ځل لپاره له ده وپوښتل:
سر دې اوس خلاص شو ؟
ځواب یې ورکړ:
هو ! خو پوره نه.
ورور یې موسکی شو :
سر به دې هله خلاص شي چې له سره خلاص شې ، خو بیا به او به له ورخه تېرې وي.

براتسلاو ، سلواکیا
د 2003 د سمبر 23

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلمه

- بهادرخانه ! دا د کافر لوراني خو سړي سيزي.
بهادرخان د زمان ګل په دې خبره نابېره ټکان وخوړ او خورا حیران دریان شو ، بیا یې په شونډو د حیرانتیا موسکا په څپو راغله:
- دا څه وایې ، قوماندان صاحب ! که موږ هر څه کوو ، هسې هم ستاسو په حساب د سوچه مسلمانانو له قطاره وتلي یو ، په تاسو څنګه نن شیطان غلبه وکړه ؟
زمان ګل په بیړه ځواب ورکړ:
- بهادرخانه ! څه مې زړه مې راسپړې ، دې ته ولاکه د چا نیکه هم ټینګ شي ، نه ګورې هره یوه خدای لکه په خپل قلم چې رسم کړې وي.
بهادرخان ژر په خبرو کې ورولوید :
- نو تاسو خو درې نکاح ښکلې وطن کې پرېښې !
زمان ګل په منډه ځواب ورکړ:
- ته ربښتیا وایې ، د طالبانو دې انصاف روزي شي ، که نه وای راغلی ، چېرې دې د کفر ملک ته راتلم ، سمه دمه پاچاهي مې وه. دریېمه ښځه مې کابلۍ او مکتبۍ ده ، کله چې مجاهدینو پاچاهي ونیوه په هماغو ورځو کې مې راواده کړه.
بهادرخان بیا وپوښت:
- دا توره ښایسته ږیره ؟ او دا خبرې ، قوماندان صاحب ، دا خلک به څه وایي؟
زمان ګل وویل:
- ته په حقه یې ، بهادرخانه ! ته دا وایې ، ما په تشو ښځینه عکسونو په کابل کې په دومره خلکو لښتې ماتې کړې ، چې څه یې کوې ؟ خو ؟
بیا څه ټکنی غوندې شو ، خو بهادرخان پرې نه ښود ، او ژر یې وپوښت:
- نو خو یې په څه کې ده ؟
زمان ګل موسکی شو :
خو یې دا ده بهادرخانه چې ملا عمر هم دلته راولې ولاکه دې نجونو ته تاب راوړي، که سپینه راباندې ووایي ، د دوی له لاسه هره شپه راباندې غسل اوړي.
بهادرخان ته په دې خبره خندا ورغله ، وروسته یې غوښتل څه ووایي خو زمان ګل ترې ړومبی شو :
- بس څه یې کوې بهادرخانه ! هسې هم د خدای ګنهکاران یو ، له دې مې زیات خراب کارونه کړي ، خدای دې راته عفو وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهادرخان په خبرو کې ورولوید :
- نو څه غواړې امر وکړه ، قوماندان صاحب !
د زمان ګل چُرت په دې خبره خورا جوړ شو .
- بس دغه خبره کوه ، داسې وکړه چې په یوې شین سترګې مې ووله !
بهادرخان وویل:
- دا خو نو یو څه لګښت غواړي.
زمان ګل ژر ځواب ورکړ:
- د لګښت په کیسه کې مه اوسه ! خو یو دوه لوټه به وي نو څه.
بهادرخان وویل:
- بس اوس (100) سل ډالره هم بس دي.
زمان ګل ژر جیب ته لاس کړ:
- واخله ! درې لوټه دې له سره ځار.
بهادرخان وویل:
- بس زه هم همدا اوس خپلې ملګرې ته وایم چې کومه ملګرې له ځانه سره راولي.
زمان ګل وخندل:
- چې ښایسته وي ، ګوره ! هسې بیزو میزو نه وي ګوره !
بهادرخان ته هم خندا ورغله او ډاډ یې ورکړ.
- بې غمه اوسه ، دلته کله بدرنګه نجونې شته.
زمان ګل وویل:
- بس نو په ور بسم الله کړه ، چې څنګه دې خوښه وي هماغسې وکړه ، که لوټونه کم شول ، بیا راغږ کړه ،
بس چې ټوله مغازه هم اخلي ، له سر یې جار.
بهادرخان وویل:
- بس زه ځم ، بېګاه ته به ښه میز جوړ کړو ، خو یوه پلمه باید ولرو.
زمان ګل په بیړه پلمه جوړه کړه.
- بس ورته وو ایه چې زما کالیزه ده.
بهادرخان وخندل او په بیړه د ښار د لویې مغازې په لور وخوځېد . زمان ګل ته یې مخ ور واړاوه او ترې وغوښتل:
- بس ته ځه کور ته ! زه هر څه له ځانه سره در وړم ، چې ښه ښایسته پخلی وکړو .
بهادرخان څو قدمه وړاندې نه و تللی چې ودرېد او له لیرې یې زمان ګل ته غږ کړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- قوماندان صاحب !
دا شراب مراب به څنګه شي ؟
زمان ګل حيران شو :
- ولې !؟
بهادرخان وويل :
- بې له دې شيګنې نجونې يارانې ته ښه نه راضې کيږي .
زمان ګل ژر ځواب ورکړ :
- ځه ! څه يې کوې ، څنګه چې دې خوښه وي ، چې هغه بله لويه ګناه کوو ، دا يې پرې له پاسه ! خدای دې راته عفوه وکړي .
*** *** ***
ماښامنۍ ميلمستيا جوړه شوه ، زمان ګل او بهادرخان دواړو هر يو له راغليو نجونو لاسونه تاو کړل او بيا د ماښامنۍ په خوړلو شول . د زمان ګل ملګرې زمان ګل ته څه وويل ، خو زمان ګل په روسيې نه پوهېده . له بهادرخان نه يې مرسته وغوښته :
- بهادرخانه دا څه وايي ؟
بهادرخان د هغې خبره په بيړه وژباړله .
- قوماندان صاحب ! دا وايي چې ډېر ښکلی يې .
زمان ګل ځان ته غره شو :
- ورته ووايه چې ستا سترګې ښکلې دي .
بيا نجلۍ د شرابو پيالهډکه کړه او زمان ګل ته يې ونيوله ، بهادرخان وويل :
- قوماندان صاحب ! ناتاشا وايي چې شراب ورسره وڅکئ .
زمان ګل وشرمېد :
- او که دا کار ونه کړم .
بهادرخان ځواب ورکړ :
- ناتاشا وايي چې خفه کېږم .
بهادرخان وخندل .
- بس ورته ووايه چې تا دې خدای هېڅکله نه خفه کوي .
او بيا يې په بيړه له هغې سره جام پورته کړ ، زمان ګل ته شرابو خورا خوند ورکړ ، او د نشې په منځ کې يې وويل :
- يره دا د کافر شی خو بلا شی دی ؟ بس انسان سم دم زمری کړی ، له نجلۍ سره يارانه خو رښتيا له همدې شي سره خوند کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ناتاشا له‌لاسه‌راونیو . موزیک او ساز یې لږ لوړ کړ ، خو زمان ګل بهادرخان ته‌وویل:
- بس ورته‌ووایه ، چې زما دا نخرې نه‌دي زده ، ته‌دا راوښایه‌او زه به‌سم دم کوچانی اتڼ.
او بیا څلور واړه‌تر ناوخته‌تاو راتاو شول.
ناتاشا وروسته‌بله‌پوښتنه‌د زمان ګل مخې ته‌کېښوده.
بهادرخان یې ژر وړاندیز وژباړه:
- قوماندان صاحب !ناتاشا وایي چې ږیره‌که‌وخریيي.
زمان ګل حیران شو:
- ورته‌ووایه ، دا به‌یو بل وخت وکړم ، اوس دې ترې تیره‌شي ، خو لږ وروسته‌ژر راضي شو.
او پرته‌له‌دې چې د هو ځواب ورکړي ، په‌منډه‌تشناب ته‌لاړ او په‌دم ګړی کې خریيلې ږیره‌بېرته راوګرځېد ، له‌ناتاشا یې غېږ تاو کړه ، د هغې د شونډو په‌رودلو شو او پرله‌پسې

یې د شرابو له‌جامونو هم غړپونه‌پیل کړل او چې ښه‌پوره‌یې په‌شرابو ځان ولمباوه ، نو د بې خودۍ په عالم کې له‌ځانه‌سره‌داسې په‌خبرو راغی !
- بهادرخانه !ناتاشا ته‌ووایه !
بهادرخان ژر وپوښت:
- څه ؟
زمان ګل په‌خبرو ورګډ شو.
- ورته‌ووایه‌ما وبخښي چې له‌دوې سره‌مې جهاد کړی.
بیا یې له‌ده‌وپوښتل:
- ته‌او خدای په‌دې خلکو جهاد روا و ؟
د بهادرخان هم شراب سر ته‌ختلي وو ، خو هوش یې له‌لاسه‌نه‌و ورکړی زمان ګل ته‌یې ځواب ورکړ:
- له‌سیاست نه‌تیر شه !قوماندان صاحب !دا ووایه‌چې خوښه‌دې شوه‌که‌نه ؟
زمان ګل ځواب ورکړ:
- چې مې خوښه‌نه‌وای ، شراب مې چښل ، ږیره‌مې خریيله.
دا یې وویل او بیا یې جام ډک کړ:
بهادرخان هم جام په‌سر راواړاوه‌او بیرته‌د څنګ کوټې ته‌شو.
ناتاشا او زمان ګل بیا تر سهاره‌خوله‌پر خوله‌پاتې شول. زمان ګل په‌دې ورځ نه‌یوازې له‌سوداګریزو چارو پاتې شو او تر ناوخته‌بېده‌پاتې شو ، بلکې دا یې په‌وروستیو کلونو کې لومړنۍ ورځ وه‌چې د ګهیځ لمونځ ترې قضا کېده ، له‌دې کبله‌څنګه‌چې له‌خوبه‌راپاڅېد ، په‌بیړه‌یې همداسې بربنډ ځان تشناب ته‌ورساوه. لومړی یې غسل پرځای او بیا په‌منډه‌د بربنډې ناتاشا تر خوا له‌ځانه‌سره‌په‌راوړې مساله‌ودرېده‌او د قضا لمانځه‌په‌نیت یې غوږونو ته‌لاسونه‌پورته‌کړل ، لمونځ یې هم په‌بیړه‌وکړ او چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه يې سلام وګرځاوه يوازې همدومره قدرې دوعا يې وکړه:
- خدايه ! ګنهکار ته دې معافي وکړه.
او بيا د ناتاشا د ليدو په نشه کې غرق شو ، سر ته يې ودرېد او له ځانه سره بيا ګډ شو:
- يره نجلۍ ! په ولا چې د خپلې کابلۍ مينه مې در باندې ماته کړه.
غوښتل يې بيا بسترې ته شي چې د بهادرخان ټوخي له ليرې له دې پريکړې واړاوه.
بهادرخان چې سر يې له ډېرو شرابو ځښلو دروند و ، په خندا کې زمان ګل ته وويل:
- قوماندان صاحب ! دا خو رښا غرمه ده ، بس تيارېږه چې بازار ته ناوخته شو.
زمان ګل ژر ورغبرګه کړه:
- بازار په بلا ووهه ، دا د دنيا حرص دی ولاکه سړی په مور شي.
بهادرخان موسکی شو:
- ښه سمه ده ، ځنګه وه شپه دې ؟
زمان ګل ځواب ورکړ:
- بس څه يې کوې بهادرخانه ! په وېښه او بېدنه سم له ښاپېرو سره وم ، سم دم د کوه قاف غرونو کې ټوله شپه ګرځېدلی يم.
بيا څه پوښتنه په زړه کې ورو ګرځيدله:
- بهادرخانه ! دې شين سترګې ته کومه شرعي لار نه جوړېږي چې ځلورمه مې شي؟
بهادرخان ځواب ورکړ:
- قوماندان صاحب ! دا خو څه افغانستان نه دی ، دلته خو ازادي ده ، نه به ته ټينګ شې او نه دا.
زمان ګل يې خبره تصديق کړه:
- يره دا خو دې رښتيا وويل ، اوس چې مې دا خوند وليد کله يوازې يوې ته کښېناستی شم.
بهادرخان وپوښت:
- ښه دا نورې خبرې خو به پټې شي ، اوس به دې خلکو ته د ډېرې څه وايې ؛ قوماندان صاحب ؟
زمان ګل موسک شو:
- که رښتيا درته ووايم دې ډېرې ته ډېر پخوا تخنېدم ، بس په پلمې پسې وم او بهادرخان کټ په خندا شو.
- او پلمه نو خدای داسې پلمه درکړه چې هېڅ چاره دې نه وه.
په دې خبره دواړو په کټ کټ وخندل.

براتسلاو ، سلواک
د 2003 ميلادي کال د اکتوبر 10

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمان

والي او د ولایتي شورا مشر له ډېرې غوسې له خپلې چوکۍ پاڅېد او د ولایتي شورا ناستو غړو ته په لوړ غږ په خبرو ګډ شو :

- نور نو زما د زغم کاسه اخر ته رسېدلې ، که دا چورتالان همدا سې ګډ وي ، له دې ولایته به یاغیستان جوړ شي.

مستوفي په خبرو کې ورولوېد :

- څه چاره په کار ده ؟

د امنیې قوماندان وویل:

- چاره دا ده چې په غلو دې نور رحم ونه شي.

ټولو په یوه ساه وویل:

- خود ، په غلو رحم باید ونه شي.

د زراعت د رئیس دې پوښتنې ټول حیران کړل:

- غل که هر څوک او هر چا پورې تړلی وي ؟

والي ژر ځواب ورکړ:

- خامخا ! عداالت باید وساتل شي.

د پوهنتون رئیس نیوکه وکړه :

- تېر کال (6) غله معاف شول ، دا ټول په موږه چاروا کو پورې تړلي وو ، د چا اوښي وو ، د چا د تره زوی ، د چا وراره ؟.

والي یې په غوسه خبرې پرې کړې.

- نور نو په هېڅا رحم نه کوم ، همدې بې عدالتۍ خو ټول ښار په غلو اړولی ، دا ځل که ما هم په غلا ونیسئ ، لاس مې باید پرې شي.

بیا یې د ښارندوی قوماندان ته مخ واړاوه او ویې پوښت:

- څومره د غلا پېښې راجستر شوي ؟

قوماندان په بیړه ځواب ورکړ:

- صاحب ! یوازې په تېره میاشت کې (900) .

والي له غوسې سور واوښت او چیغه یې کړه :

- د خدای لپاره (900) ، ؟ نور نو ځمکه ځای نه راکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې په لوړ غږ امر وکړ:
- بس چې دا سې ده ، نور نو باید سخت مقررات وضع شي.
د محکمې رئیس لاس پورته کړ:
- صاحب ! که قوماندان صاحب فعال شي د (900) په ځای به (1800) غله ونیسي او بیا له ما نه په همدې مېز (1800) پرېکړې لاسونه وغواړه.
په والي دا وړاندیز ډېر ښه ولګېد :
- ښه وړاندیز دی ، دا یې یوازینۍ لار ده ، بیا دې نو څوک نر شي او غلا دې وکړي.
د والي خبره لا بشپړه شوې نه وه چې د ښار د امنیتي حوزو مشر د ولایتي شورا غونډې ته راننوت.
د هغه نابېره راتګ د شورا ټول غړي حیران کړل.
والي سمدلاسه وپوښت:
- څه خبره ده ؟
په کراره یې ځواب ورکړ:
- صاحب ! په یادولو یې د یوه پولیس په توګه شرمېږم.
والي په غوسه شو :
- خبره مه شاربه ! وایه څه ټکه رالوېدلې ده ؟
د حوزو مشر غلي شان له خولې ووتل:
- ستاسې موټر پټ شوی دی.
دې خبرې د ناستو کسانو په منځ کې عجیبه غوغا جوړه کړه ، ټول یو بل ته ځیر شول او د هر یو له خولې په حیرانتیا ووتل:
- د والي صاحب موټر !؟
- د والي صاحب موټر !؟
- د والي صاحب موټر !؟
د والي او د هغه د موټر کلمه د هر یوه په خوله څو ځله راغله او لاړه.
خو له والي بې اختیاره چیغه ووتله:
- زما موټر !
بیا یې په شرک مېز وواهه ، خو لږ وروسته په کراره شو.
- که موږ همداسې اوده یو ، ما به هم درنه زما د موټر په څېر ژوندی وتښتوي.
د والي مرستیال چې د ولایتي شورا مرستیال هم و ، د ستي پا څېد او په احساساتي توګه یې وړاندیز وکړ
صاحب ! نور نو رحم په تاخچه کې کېږدئ !
والي پوښتنه وکړه:
- نو څه وکړم ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرستیال غوښتل ځواب ورکړي خو مستوفي ترې ړومبی شو .
-صاحب !فرمان ولیکئ چې له غلو دې د لاس سره یوځای پښه هم پرې شي .
ښاروال پسې زیاته کړه :
-او په فرمان کې ستاسو د موټر تښتوونکي ته ځانګړې ماده ورکړئ .
د محکمې رئیس یې په تایید وویل :
-ستاسو د موټر له تښتوونکي دې ، په لاس او پښې سربېره پوزه هم پرې شي .
ښاروال بیا په خبرو کې ورولوېد :
-له پوزې سره د غوږ لرېه برخه هم .
والي ته وړاند ېزونو خورا خوند ورکړ :
-بس چې داسې ونه کړم ولا چې ما او زما موټر څه چې ټول له ښځو سره بونځي ، غله دېر زړه ور شوي دي چې سخته وېره ونه ویني ، ولاکه لارې ته راشي .
د والي له دې خبرې سره ټول له ځایه راولاړ شول چې غونډه خوره اعلان کړي . د محکمې رئیس لاس پورته کړ .
-بس یوه د خیر دوعا ، زه همدا اوس دا فرمان شرعي کوم او په والي صاحب یې دستخطوم .
ده لا دا خبره غزوله چې نابېره د جرایمو مشر خبر راوړ :
-صاحب !والي صاحب !موټر پیدا شو .
والي ژر وپوښت :
-رښتیا !؟کله ؟
د جرایمو مشر ځواب ورکړ :
-همدا اوس په همدې شېبه کې تېلفوني خبر راغی .
والي په خندا شو :
-د غلو غوږونه څومره لېرې اوري ، د فرمان یې بیا دومره په بیړه واورېدل .
بیا یې پسې زیاته کړه :
-ښه !غل مو ونیو ؟
ځواب یې ورکړ .
-هو صاحب !
والي پوښتنه وکړه :
-آفرین !څه مو پر وکړل ؟
د جرایمو مشر وروشان ځواب ورکړ :
-صاحب !خوشې مو کړ :
والي حیران شو :
-غل مو خوشې کړ ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې په غوسې چیغه کړه:
-نه ، نه !د هغه باید لاس ، پښه ، پوزه او غوږ پرې شي.
د پولیسو قوماندان مخ ورواړاوه:
-والي صاحب !نور هر څه ما ته پرېږده ، چا چې خوشې کړی بېرته به یې راپیدا کوي او که نه ولا چې ستا فرمان مې په هماغه نه وي پلی کړی.
خو د جنایاتو د مشر دې خبرې د هغه په زړه یخې اوبه وشیندلې.
-صاحب !غل ستا خپل زوی دی.
د دې خبرې په اوریدو ټول کسان حیران شول او په غونډه کې لوی سکوت راغی ، خو والي په

ورو دغه سکوت مات کړ.
-ای مهربانه خدایه !ښه دی چې فرمان مې نه دی امضاء کړی.
د محکمې رئیس په غوړه مالۍ وویل:
-جنابه محکمه خو دومره بېده نه ده ، پوهېږئ چې لېونیان د خدای له ډېرو فرمانونو معاف دي ، نو بنده لا کومه مولۍ ده ؟
والي موسکی شو:
-ښه شوې رئیس صاحب !چې تاسو شاهدي ورکړه ، زما د زوی په ماغزو کې په رښتیا هم خلل دی ، که یې موټر له لیکې اړولی وای ، بیا یې نه صاحب کېدم.
بیا یې لاسونه لپه کړل:
-اوس به ټول یوه دوعا وکړو ، خدای دې ټولو غلو ته د نیکۍ هدایت وکړي.
ناستو کسانو په یوه خوله وویل:
-آمین.
بیا یې د محکمې رئیس ته مخ ورواړاوه او لارښوونه یې وکړه:
-په دې میاشت کې هم له دې فرمانه تېر شه !دا دوعا کافي ده.

براتسلاو ، سلواکیا
د 2004 میلادي کال د جنوري 5

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو

د ټېلفون زنګ له درانده خوبه راکېښولم.
په بیړه مې غوږۍ پورته کړ:
- هلو !
ځواب راکړ شو .
- داکتر کاتونا یم؟ سلامونه ! څنګه یاست؟
ځواب مې ورکړ:
- سلامونه داکتر کاتونا ، پوره درې میاشتې له تاسې بې خبره وم؟.
- ډېره بنده وم؟ ته زما په بوختیاوو ښه خبر یې؟ په درې ادارو کې کار کول او ټولو ته رسېدل؟.
- پوهېږم ، ښاغلې کاتونا ؟ څه نوې زړې؟
- هر څه په خپل حال؟ یوازې نوې کورته تللې یم؟
- نوې کورته؟
هو؟ په درې لکه ډالرو ، په یوه اشرافي سیمه کې.
- مبارک ، مبارک !
- خیر یوسې؟ پوهېږې عبدالله؟ پلار او مور زما پوره طبعه کوي؟ خو زه ډېره سخته طبعه؟ خپل رازونه او خپل ځانګړی ژوند لرم؟ داسې نه ده؟
- ولې نه تاسې رښتیا وایې؟
هغې بله خبره کوله چې زه په خبره کې ورولوېدم:
- رښتیا لور دې هم ځانته راولې؟
په بیړه یې ځواب راکړ:
- نه ، هغه لېونۍ له نیا او نېکه سره خوشاله ده؟ او زه هم لازمه نه بولم ، چې له ما سره دې اوو سېږي.
ما ته د ستي د هغې د مېړه په باب پوښتنه سر ته راغله او د هغې خبره مې په نیمایي کې پرې کړه:
- او له ښاغلي (چابه) نه څه احوال لرئ؟
له هغه مې هم طلاق واخېست !
- په اند ښېنمن غږ مې ورغبرګه کړه:
- او؟ دا خو ښه کار نه دی شوی.
- څنګه یې کوې عبدالله؟ ښه کار نه دی؟ خو له او سنیو مېړونو ګوښه ژوند ډېر خوندور دی. ته پوهېږې زه خرابه ښځه نه یم؟ خو له هغه مېړونو نه مې هم ښه نه راځي؟ چې د ښځې هر قدم او پل څاري؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- غوارم د ملګري په باب دې وپوښتم:
ژر په خبره کې راولوېده:
- په همدې خاطر مې تاسې ته تېلفون وکړ چې له نوي ملګري سره مې وپېژنئ ؟ زه به په ټول ژوند کې دی له ځانه لېرې نه کړم ؟.
پوهېږې ، عبدالله چې هغه ما ته څومره نږدې دی ؟ دا له تصوره لېرې ده.
- کولی شې چې د هغه په باب معلومات راکړئ ؟
- معلومات څه کوې ؟ بس ځان راوزګار کړه ؟ نوی ملګری او نوی کور دواړه به يوځای وګورې ؟.
*** **** ****
زیږی مازیګر و چې د بوداپست اشرافي سیمې ته چې داکتر کاتونا هلته نوی کور اخېستی و ، ورسېدم ؟.
- په اسانۍ مې کور وموند . او په بیړه مې د کور په زنګ ګوته کېښوده.
- درنګ شېبه کې داکتر کاتونا ور پرانېست ، داکتر کاتونا چې یوې وړې پیشو یې د یوه عسکري باډیګارډ په څېر د مخه او شا تله راتله ، ما ته په وار سره د کور هره کوټه ، پخلنځی

؟او د لمبلو ځای ؟او نور راوښودل ؟.
په رښتیا هم د هغې کور په هر حساب صفتي و او د مجارستان د وګړو ډېرو کمو یې د دې توان درلود چې په داسې ګرانبیه کور کې دې هستوګنه ولري.
- د کور له لیدو وروسته دستي داکتر کتونا وپوښتلم:
- څنګه ، خوښ دې شو ؟
ځواب مې ورکړ:
- ولې نه ! ډېر ښکلی ؟ ډېر ښکلی ؟
په داسې حال کې چې خپله نازولې پیشو یې د ډېر ګران ماشوم په څېر غېږې ته رانږدې کوله حیرانوونکې پوښتنه وکړه:
- او څنګه !؟ زما د ملګري په باب څه وایې ؟ ؟
- هغې پیشو ته اشاره کوله ، خو زه په دغې اشارې نه رسېدم. ځواب مې وغوښت:
- کوم ملګری یادوې ؟ ؟ په رښتیا مې هم ستا ملګري ته تلوسه ده ؟. تاسې خو ما ته وویل: چې تاسې دواړه به زما راتګ ته انتظار باسئ.
- هغې په کړس ، کړس وخندل ؟
- ولې هېر دې شو ؟ هغه له ما سره ستا هر کلي ته درنه رغئ څه ؟ !
- دا څه وایي ، ښاغلې کتونا ؟ تاسې سره خو دا ستاسې ګرانه پیشو وه.
- هغې بیا په کړس ، کړس وخندل ؟ او په خندنې غږ یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- خو زه هم همدا یادوم ، او په تېلفون کې مې هم همدا یادوله ؟. ښایي مېړه مې لا له ما سره دروازې ته نه وای دروتلای ، خو دا وفاداره څنګه له ما د مخه دروازې ته دروسېده ؟.
- هغه بیا زمکې ته ټیټه او پیشو یې خپلې سینې پورې ونښلوله او بیا یې خپل لاسونه د هغې په سر ورتېر کړل.
- اوه ! ګرانې ؟ ته څومره ښکلې او هوښیاره یې ؟ رانږدې شه ؟ سینې ته مې جوخته شه ؟ ما چه راکړه. او هغې په رښتیا څو وارې هغه ښکل کړه ؟. بیا یې ما ته مخ راواړاوه:
- پوهېږې عبدالله ؟ دا اوس زما لپاره هر څه ده. په دې د لور ، ملګري ، مېړه او ټولو ما ته نږدې کسانو تنده ماتوم. او دا ځکه چې اوس هر چا پرېښې یم.
هغې خبرې کولې چې په درنګ شېبه کې یې پیشو بل پوړ ته پورته او د څه شي په راګوزارولو شوه.
مېرمن کتونا په بېړه له ځایه پورته او ویې ویل:
- لکه چې بیا یې کوم قاب مات کړ ؟ پوهېږې عبدالله دا د یوه نازلې ماشوم په څېر ده ، کله کله خپله سرتنبه ګې کوي.
کتونا په بېړه پیشو له پاس پوړه راښکته کړه. په داسې حال کې چې د هغې په سر یې خپل لاسونه تېرول ؟ له ځانه سره په خبرو لګیاوه ؟.
- چُرت مه خرابوه ؟ سل قابونه درنه قربان ! پوهېږې عبدالله ، ما د مخه وویل ؟ دا د یو سپېڅلې ماشوم په څېر ده. کله چې کار وران کړي ډېره بېګناه بڼه اختیاروي او هغه رښتیا د یوه سپېڅلې ماشوم په څېر زړه لري.
هغه د پیشو په باب او د هغې د وفادارۍ په باب په خبرو کې غرقه وه چې نابېره پیشو د هغې له غېږې ټوپ کړ ؟ او د باندې کوڅې ته یې مخه کړه ؟ داکتر کتونا له لېرې پرې غږ کړ:
- چېرې لاړې ؟ احتیاط ؟ ګوره د چا د موټر لاندې نه شې ؟ جنجال راته مه جوړوه راوګرځه !
په پیشو پسې له ځایه راولاړه شوه ، خو پیشو په هر څه غوږونه کاږه او د باندې ووته !
نن د دې د خبرو ټوله موضوع د هغې پیشو وه ؟ هغې د خپلو خبرو په منځ کې ما ته د پیشوګانو ؟ د هغو وفادارې ، د هغو د ډولونو ، نسلونو ، د پیشوګانو د نړیوالو مسابقو او ان تر دې چې د پیشو وژنه په ختیځ کې د کومې ګناه انډول ده. په باب اوږده معلومات راکړل.
د پیشو په باب له ډېرو معلوماتو وروسته یې وویل:
- عبدالله ، که ته هم زما په ځای شې ، له دې پیشو به یوه شېبه مخ وانهړوې ؟ پوهېږې زه زړه نه یم ، خو ځوانه هم نه یم. ما چې په ځوانۍ کې یو حسابي مین پیدا نه کړ ، اوس به په

دې عمر کې داسې یو ایډیال سړی له کومه کړم ؟ ؟ هره ورځ او هره اوونۍ د اشنایانو بدلول د یوې ښځې حیثیت ټیټوي. او نن د دغو ګڼو ناروغیو په ضررونو هم له ما ښه بلد یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې په خورا غرور او د موسکا په څپو کې پسې خبرو ته دوام ورکړ:
دا پیشو ، ګوره معمولي پیشو هم نه ده. دا د هغې پیشو لور ده چې مور یې څو نړیوالې لوبې وړې دي ؟ دا هم د راتلونکي کال د یوې نړیوالې لوبې کاندیده ده.
د هغې خبرې خلاصې نه وې ، چې د یو موټر د نابېره بریک درووند غږ د هغې خبرې پرې کړې ، په منډه له خپله ځایه د دروازې په لور وخوځېده. ژر یې له کوڅې قهرجنې کړیکې او غږونه راورسېدل.
- ښاغلیه عبدالله ، ښاغلیه عبدالله ، ژر کاغذ او قلم راورسوه.
د هغې له وارخطایۍ ډکو کړیکو زه هم خورا اندېښمن او په بیړه قلم په لاس لارې ته ور ووتلم.
مېرمن کتونا په داسې حال کې چې ټول وجود یې لړزېده او په چېغو چېغو یې ژړل، په ما له لېرې را چېغه کړه ؟.
- ولیکه ! ښاغلیه عبدالله: Bud-0324
په داسې حال کې چې قهر یې ټول وجود نیولی و ، او ټول بدن یې لړزېده ؟ له ځانه سره د لېونې په څېر اخته وه.
- دا بې وجدانه قاتل ؟ چېرته به رانه وتښتي ؟ والله چې د پارلمان او صدراعظم پورې خو مې خپل غږ ورسوم ؟.
په داسې حال کې چې پیشو یې سینې پورې جوخته نیولې وه ، ما ته مخ راواړاوه.
- ښاغلیه عبدالله ما وبخښه ! زه په خفګان کې خپل ځان نه شم اداره کولی ؟. ما تر تېلفونه ورسوه هسې نه چې ولوېږم. په سترګو مې توره تیاره ده. زه باید ډېر ژر ترافیک خبر کړم ؟. دا معمولي پیشو نه وه ، د خپلې مور په څېر یې د مجارستان نوم په نړۍ کې اوچتولی شو ، سږکال له دې سره پاریس ته د پیشوګانو نړیوالو لوبو ته روانه وم.
هغې په منډه د تېلفون نمبرې دایرې کړې.
تېلفون یې دا ښووله چې خورا لوی غم او ټکه پرې رالوېدلې. په تېلفون کې د یو جنرال او پوځي مشر په څېر د ترافیکو ادارې ته سپارښتنې کوې:
- بلې ؟ هغه باید ډېر ژر ونیسئ ! هغه باید سخته سزا ووینې ! زما پیشو عادي پیشو نه ده ؟. هغې کولی شو ، په سږنۍ نړیواله مسابقه کې د مجارستان نوم پورته کړي ؟ د هغې له مور لا چا د هوښیارو پیشوګانو نړیوالې مسابقې نه دي ګټلې ؟.
داکتر کتونا دغه وېر داسې تروره کړې وه چې د پیشو هېڅ ډول حرکت یې نه شو محسوسولی ، او فکر یې کاوه چې پیشو یې بلې نړۍ ته لېږد بدلې ده.
ژر مې د هغې پاملرنه د پیشو حال ته راواړوله:
- ښاغلې کتونا پیشو لا ژوندۍ ده ؟ مه وارخطا کېږه !
کتونا ژر په حال راغله ، او په وارخطایۍ یې غوښتنه وکړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- نو ښاغلیه عبدالله ، زه خو په هېڅ نه یم ، ژر کوه چې ځان روغتون ته ورورسوو.
په بیړه یې ما ته د خپل موټر کیلۍ راواچوله:
- زه په ځان نه پوهېږم ؟ ته پوهېږې او موټر خو ژر کوه ، د خدای لپاره ؟ عبدالله ما درک کړه ؟ ښایې ستا لپاره دا معمولي پېښه وي ، خو په ما لویه بلا راپرېوتې ده. زه به خپل یوازېتوب څنګه وزغمم ؟ زه به په چا لاس راکاږم ؟ ان دا لوی کور خو له کومه مهربانه موجوده پر ته زندان دی ؟ له دې پرته له ژونده کرکه لرم ؟. همدا پیشو وه چې په ژوند یې زما باور پیدا کړی و ؟ ښاغلیه عبدالله دا زما د مینې او وفادارۍ سمبول و ؟ دا باید هېره نه شي ؟ هله ژر کوه ؟.
او ما په بیړه په موټر پښه ټینګه کړه ، خو لا روغتون ته نه وو رسېدلي ؟ چې د داکتر

کتونا موبایل تېلفون ته د ترافیکو د ادارې له خوا ځواب راغی:
- ښاغلې کتونا د موټر لمبر مو سم نه دی درج کړی ، که نورې نښانې ولرئ ؟ ژر د پولیسو ادارې ته خبر ورکړئ.
د دې خبرې په اورېدو داکتر کتونا له ډېره قهره په موټر کې پورته ټوپ کړ ، خو ژر مې مداخله وکړه:
- مه وارخطا کېږئ ، هر څه به سم شي ، پیدا به شي.
ژر یې په قهر راغبرګه کړه.
تاسې څه وایئ ښاغلیه عبدالله ، څنګه به هر څه سم شي ؟ زه نشم کولی دا لوی ظلم وزغمم ، دا بې وجدانه باید د قانون منګولو ته وسپارم ؟. زه به خپله ټوله سرمایه په دې لار کې ولګوم ، چې هغه ستره سزا ووینې ؟.
دې دا خبره کوله چې موږ روغتون ته راورسېدو ، خو د موټر له راښکته کېدو سره سم د کتونا ګران بیه پیشو هم ساه له لاسه ورکړه ؟.
او خدایه !او په ما یې چیغه کړه:
- ښاغلیه عبدالله ، درنیسه مې !لکه چې په ما حمله راغله ؟
په درنګ شېبه کې کتونا یخ لړګی شوه ؟ او چې تر څو مې بیړني امبولانس ته رسوله ، هغې هم د پیشو لار خپله کړې وه.

د سلواک جمهوریت

30.3.2002

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوا

اینځرګل چې ځنګه له میدانه راووت او د خپل ملګري ګلاب شاه په موټر کې سپور شو ، نو له ګلاب شاه یې لومړنۍ پوښتنه همدا وه.
- ګلاب شاه ! اوس هم ښکار کېږي ، که نجونې له پانګوالۍ سره مغرورې شوي ؟
ګلاب شاه په خندا شو :
- یره ما ویل ته به د افغانستان تنګسو له زوره غورځولی یې ، خو چې وینم دې هماغسې وږی او له زوره نه یې ولیدلی.
ګلاب شاه هم په خندا ځواب ورکړ :
- په څه شي به موړ شم ، زه پوهېدم چې یوه ورځ راځم ، بس همدا خبره وه چې واده مې ونه کړ.
ګلاب شاه حیران شو :
- رښتیا ! تراوسه لا جره یې ؟
اینځرګل ځواب ورکړ :
- بس قسم چې دا نجونې به را په یاد شوې که مې هېڅ نجلۍ ته زړه ورته ، بله دا چې له دې ځایه چې تللی یم ، په افغانستان کې مې کراره ورځ نه ده لیدلې ، ما ویل یوه ورځ به راکډه کېږم ، بیا به ښځه او بچیان چا ته پرېږدم ؟ له وطنه مې لاس مینځلی و ، ما ویل زما په ژوند خو ولاکه په قرار شي.
ګلاب شاه په ټوکه وویل :
- هسې نه چې دلته دې ګلونه نه وي کرلي !!
اینځرګل ورغبرګه کړه :
- نه ولاکه مې هېڅ ته د هېڅ شي وړاندیز کړی وي.
بیا لږه شېبه غلی شو ، خو ګلاب شاه ژر وپوښت :
- څنګه غلی شوې بچوخانه ؟
اینځرګل ځواب ورکړ :
- که رښتیا درته ووایم ، زه چې تلم یوې ملګرې رانه حمل واخیست هغې ته مې سودا وه چې څنګه به شوې وي ، هسې نه چې پلار شوی وم.
ګلاب شاه وپوښت :
- څو مره وخت ورسره ګرځېدلی وې ؟
اینځرګل په بیړه ځواب ورکړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ایله دري میاشتې ، اوه لس کلنه وه ، لا اتلس کلنۍ ته هم نه وه رسېدلې ، خو د ظالم لور ډېره ښا ېسته وه ، که چېرې وطن ته نه وای تللی ، واده مې ورسره کاوه.
ګلاب شاه وویل:
- شکر وباسه چې نه دې دې کړې ، ما چې کړې ، کومه ښه ورځ مې لیدلې ، دا ښځې له موږ او تا سو سره نه جوړېږي.
بیا یې اینځرګل وپوښت:
- ښه د دې نجلۍ کوم ادرس درسره دی ؟
اینځرګل ځواب ورکړ:
- نه ! ؟ همدا چې خبر شوم چې داسې خبره ده ، پښې مې ترې وویستې ، ما ویل هسې نه چې په کوم غضب وانه ورم.
ګلاب شاه وویل:
- ځه ! ښه یې کوې ، اوس به واده وي.
دوی په خبرو خبرو کې بیا د ګلاب شاه کور ته راورسېدل.
د ماښامنۍ ډوډۍ وروسته چې ګلاب شاه د اینځرګل سره په پوره بنډار او اوږدو کیسو ستړی شو ، دستي یې اینځرګل ته مخ وروا ړاوه او وړاندیز یې وکړ:
- اینځرګله یاره ! لویه لار دې وهلې ، ښه پوره به ستړی یې ? بس اوده به شو ، او بیا یې په خندا کې خبره داسې اوږده کړه:
- بس سبا ته د شنبې شپه ده ، پخواني یادونه به تازه کړو ، نوو ډیسکو ته به دې بوځم ، چې د افغانستان او جګړې ټول غمونه دې له سره والوزي.
اینځرګل یې خبره ومنله.
- بس چې ځنګه دې خوښه وي ، که نه زه خو د دې ورځې او شپې خُمار ، خُمار یم. ما په افغانستان کې داسې ورځې لیدلي قسم په خدای که به مې په اونیو ، اونیو سترګه پټه کړې وي ? زه

له بې خوبۍ او ستړیا سره اموخته یم.
ګلاب شاه ورغبرګه کړه:
- ته خو به اموخته یې ، خو زه چې نه یم.
دواړو په کټ کټ وخندل او بیا بېده شول.
اینځرګل ښه درانه خوب یووړ ، خو په درانه خوب کې تېرو یادونو پسې واخېست، د شوبلو ، راکټو او نورو وسلو مرګوني غږونو ، د کورنو د سوځېدو ، د ولړې ، تنګسو ټولې شېبې یې کره شپه په خوب کې ولیدلې.
ګهیځ چې ځنګه له خوبه راپورته شو ګلاب شاه ته یې حال تېر کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يره ګلاب شاه اشنا ! افغانستان او هغه دربدرۍ مې ولاكه دلته هم كه آرام پربږدي ، يو څه بېګاه ته وكړه چې دا فكرونه مې په بله خوا ولاړ شي.
ګلاب شاه ډاډ وركړ:
- بې غمه اوسه ! دا سې سرې او سپينې به درباندې وګورم چې په خوب كې به دې هم نه ولي ليدلي.
اينځرګل له خوشالۍ وغوړېد .
- بس دغه غبره كوه ، او بيا يې ګلاب شاه وپوښت:
- څه فكر كوې ؟ اوس خو په هماغه دم كې نه يو ، څلوېښتم كې وركډ برېم او ګډا هم را نه هېره ده.
ګلاب شاه وويل:
- په زړه څنګه يې ؟
اينځرګل په بېړه ځواب وركړ:
- په زړه خو ولا چې له (18) كلن نه هم په زور كې يم درې ښځې خو په شرط زړوم.
ګلاب شاه خوشاله كړ:
- بس دغه خبره كوه ؟ دا نجونې اوس له ځوانانو نه پاخه ډېر خوښوي.
اينځرګل موسكى شو.
*** *** ***
د شپې لس بجې وې چې دواړه د براتسلاو يوې نوې پرانېستې ډيسكو ته ولاړل.
په ډيسكو كې ګلاب شاه اينځرګل ته مخ وروا ړاوه:
- دا اوسنۍ ګډا زما هم ښه نه ده زده ، بس د دې بار مخې ته اودرېږه ! سترګې جنګوه ، ضرور ښكار په لاس درځي.
ګلاب شاه لا خبره پاى ته نه وه رسولې چې اينځرګل يوې تنكۍ پېغلې په ننبه كړ.
اينځرګل په ورو ګلاب شاه ته كړل.
- دا نجلۍ ډېره راګوري ، خو ډېره وړه ده.
ګلاب شاه وهڅاوه.
- ځه امتحان يې كړه.
اينځرګل ژر د ګلاب شاه خبره ومنله ، او نجلۍ ته په بېړه ورنږدې شو ، ځان يې په بېړه ورو پېژاند :
- زه اينځر يم.
- زه سونيا يم.
- سونيا ! څنګه دې زه خارلم ؟
- زما اسيايان او غنم رنګه نارينه ښه ايسي.
- خو زه او ته د عمر ډېر تفاوت لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما ته مهمه نه ده ، زما پاخه ځوانان ښه ایسي.
اینځرګل سونیا وپوښتله.
- څو کلنه یې ؟
سونیا په بیړه ځواب ورکړ:
- 17 او ته ؟
اینځر زړه نازړه له خپل عمره (6) کلونه کم کړل.
- زه (34).
سونیا وخندل:

- زما د پلار په ځای.
خو بیا یې جدي بڼه ونیوه.
- هسې ټوکه کوم ، که (40) کلن هم اوسې ، پروا نه کوي ، خو له دې د زیات عمر نارینه نه شم زغملی.
اینځرګل د خوشالۍ له احساسه سره خورا حیران و ، خو سونیا یې حیرانتیا ژر له زړه واولزوله:
- ولې د نڅا میدان ته نه راګډ یږې ؟
اینځرګل ځواب ورکړ:
- چې لږ مې سر ګرم کړم ؟ بیا به درشم.
له دې وروسته اینځر تر سهاره اوږې وغورځولې. د نڅا په پای کې سونیا له اینځره رخصت واخیست او د بیا لیدو لپاره یې ځای وټاکه ، کله چې یو له بله بېلېدل ، نو اینځر په ورو خپلې شونډې د سونیا شونډو ته ورنږدې کړې ، ترڅو یې له رودلو لږ څه خوند واخلي ، خو سونیا ژر ټېل واهه.
- نه ! نه ! دومره ژر نه ، زه دومره اسانه نه یم ، یوازې مخ یې د هغه په مخ ولګاوه او د خپل کور په لور رهي شوه.
اینځر د تېرې شپې په خبر افغانستان او د جګړې کړاوونه په خوب کې نه لیدل ، دا ځل یې ټوله شپه د خوبونو مېلمنه سونیا وه او چې څنګه له خوبه راکښېناست، بیا د هغې په چُرت کې ډوب شو ، او مازیګر یې ملاقات ته ورغی.
سونیا له خوشالۍ په غېږ کې ونیو ، او اینځر یې شونډې لا خپلو شونډو ته نه وې نږدې کړې چې د سونیا د مور د تېلفون زنګ راغی ، مورې وپوښتله:
- سلام سونیا ! چېرې یې ؟
سونیا ځواب ورکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- له خپل نوي ملګري سره.
مور يې پوښتنه وکړه:
- دا دې لومړی ملاقات دی ؟
سونيا ځواب ورکړ:
- هو مورې !
- مور يې وپوښتل:
- څوک دی ؟
- يو غنم رنګه اسيايي ، وايي د افغانستان يم.
مور يې حيرانه شوه.
- هم (34) کلن او هم د افغانستان ؟
- هو مورې ! پاخه ډېر مهربانه وي ؟ ځوانان په مينه کله پوهېږي.
- زه مشوره نه درکوم ، لورې ! خو چې ټينګار کوې ، سبا يې کور ته راوبوله.
سونيا خوشاله شوه او اينځرګل ته يې مخ کړ:
- پوه شوې چې مور مې څه وويل ؟
اينځرګل ځواب ورکړ:
- نه.
سونيا وويل:
- بس سبا زموږ مېلمه يې ، مور مې غواړي ، تا ووينې ، د هغې تصديق ضرور دی.
اېنځرګل وپوښتله:
- مور دې څو کلنه ده ؟
- بس ستا همزولې (35).
اينځرګل وويل:
- که زما مخالفت وکړي ؟
سونيا يې اند ښښنه په بيړه ځواب کړه:
- مه وېرېږه ، که مخالفت هم وکړي ، زما مخه نشي نيولی. زه د مور درناوی لرم، خو مينه ، مينه ده ، ته مې اوس په زړه کې ناست يې.

اينځرګل په بيړه ښکل کړه او مشوره يې ورکړه:
- په دې عمر کې دې مور حق لري چې تا وڅاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سونیا یې په پلوۍ وویل:
- مور مې ګرمه نه ده ، په همدغه عمر کې یې په یو چا زړه بایلود او له هماغه لومړني کوروالي یې زما نطفه په جوړېدو شوه ، خورا بیربړې چې زه یې په برخلیک وانه وړم.
بیا یې اینځرګل ته وویل:
- خو ګوره زه دومره اسانه او ساده نه یم چې په مینه دې پوره باوري نه شم ، غبرګې ته دې ببېدېدو ته نه درځم . ان نه غواړم شونډې مې ورودې.
له دې وروسته یې پوره چکر سره وواهه ، او بیا سره له یو بله بېل شول.
سبا اینځرګل نېغ د سونیا کور ته ورغی او له رسېدو سره سمدستي یې د دوې د کور زنګ وواهه:
سونیا یې هرکلی وکړ ، په خوشالۍ یې دروازه پرانېستله او کور ته یې دننه کړ.
اینځرګل په بیړه پوښتنه وکړه:
- مور او نوره کورنۍ دې چېرته دي ؟
سونیا اوسیلی وویست او په ژړه غوني غږ یې وویل:
- زه له مور سره یوازې ژوند کوم ، دا مې تېره ورځ هم درته وویل ، پلار مې نه دی معلوم ، مور مې پوهېږي ، خو له ما هر څه پټوي او ښایي هغه یې هم پوره درک ونه لري.
اینځرګل حیران شو :
- دا څنګه ؟
سونیا ځواب ورکړ:
- مور مې وایي چې هغه کوم اسیایي محصل و ، د تحصیل وروستۍ شپې یې وې. خدایزده نوم به یې هم سم ورکړی وي و که نه !؟
او د هېواد په باب یې هم زما مور شکمنه ده.
د اینځرګل حیرانتیا نوره هم لوړه شوه:
- دا څه وایې !؟ څومره سره وګرځېدل ؟
سونیا ځواب ورکړ:
- له میاشتې هم کم.
اینځرګل مخامخ هېنداري ته ځیر شو او بیا یې په سونیا سترګې خښې کړې ، په اوږدو چُرتونو کې لاړ ، خو د دروازې د زنګ نابېره غږ یې چُرتونه ژر والوځول.
- سونیا له خوشالۍ چیغه کړه:
- هغه دې چې مور مې راغله.
او بیا یې د دروازې په لور منډه کړه:
دروازه په بیړه پرانېستل شوه ، د اینځرګل چې څنګه په هغې سترګې ولګېدې ، بیا په درنګ شېبه کې له حیرانتیا سور راواوښت ، غږې یې له وارخطایي سست شول. له خولې یې بې اختیاره ووتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اوه !لویه خدایه !دا کومه معجزه راښایي ، ؟دا خو هماغسې ښاپسته پاتې شوې ، بیا یې بې اختیاره چیغه کړه:
-تانیا !ما وبخښه !
په تانیا هم خولې راغلې او له غوسې تکه سره شوه ، وار له واره په سپکو سپورو شوه:
-بې وفا !بې وجدانه !
خو سونیا ژر مداخله وکړه:
مور یې صبر وکړه !څه خبره ده ؟ته یې پېژنې ؟ما ته خراب سړی نه ښکاري.
اینځرګل په زاریو شو:
-هو سونیا !زه خراب سړی یم ، ستا مور په حق ده.
هغه غوښتل خپلو خبرو ته دوام ورکړي چې سونیا وپوښت:
-ته نو له کومه زما مور پېژنې ؟ ?ته څوک یې ؟
نور نو تانیا صبر ونه کړ په احساساتي ښه یې له خولې راووتل:
-ته ړنده یې ?دواړه په آئینه کې وګورئ !
سونیا نوره هم حیرانه شوه:
-ولې آئینه !؟
تانیا نوره ټینګه نه شوه:
-دا بدمرغه دې پلار دی !؟
بیا یې دوعا وکړه:
-یا مسیح !ښه شوه چې په خپل وخت مې مرستې ته راغلې ، زما لور به اوس له خپل پلار سره څه کارونه نه وو کړي.
د اینځر له خولې هم چیغه شوه:
-اوه !لویه خدایه !دا څه معجزې راښایي ?په خپله سکنۍ لور دې مئین کړم ، دا څه رسوایي ده.

براتسلاو ، سلواکیا
د 2003 د اکتوبر 25

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرګه

نن شپه رستورانت له هره پلوه ډېر په زړه پورې و ، هم د ساز ډله نوې وه او هم د سندرغاړو ساز او اواز ډېر زړه راکښونکی و ، رستورانت ته راغلي مېلمانه هم خورا ډېر ډولي او فيشني وو ، د راغليو نجونو يوې په ښکلا او ښاېست کې کمی نه و او هرې يوې له لېرې د سړي پاملرنه د ځان په لورې اړوله ، تر ټولو مهمه دا چې نن زاړه او د پاخه عمر کسان ډېر کم په نظر راتلل او داسې وختونه به کله کله پېښېدل ، بلکه دا چې نن د رستورانت مېزونو او د ناستي چوکيو هم بدلون کړی و او ټول خورا نوي او ښاېسته برېښېدل.

حسن به تل له خپلو دوو ملګرو سره دلته راته او تل به د شپږ کسيز مېز تر شا کېناستل ، نن يې بيا بخت وېښ و ، پر مېز مخامخ ورته درې حسينو نجونو ځايونه نيولي وو ، دوی خورا چټې پېغلې وې ، خو يوه نسبتاً د پاخه عمر لرونکې وه ، خو ډېره سخته وه چې په هغې دې د يوې تنکۍ پېغلې مينه ماته نشي ، جګه لوړه دنګه وه ، وېښتان يې تور او په ډېر عالي سويه يې خپلې زلفې په خپلو اوږو راخپرې کړې وې ، له نازک کميسه يې تيونه چې ښه ځيرېدې له ورايه معلومېدل چې ننداره يې خورا خوندوره وه ، د سر له پاسه يې د وېښتانو چتر هم حيرانوونکی و او دې يې د عالي فېشن نماينده ګي کوله ، سترګې يې غټې او وريځې يې تورې وې او د نورو اروپايانو په خلاف يې نه وي خرييلي ، ښايي د شرقيانو دغه احساس يې ښه ابسېدلی و . د هغې شونډې هم د پخو انارو په څېر وې او هېڅ ډول رنګ يې پرې نه و مښلی ، د هغې هر څه د تعريف او ستاينې وو ، خو د هغې سرو غومبرو د هغې د ښيرې په جوړونه کې تر ټولو لوړ ځای درلود او چې کله به موسکۍ شوه ، نو د ډېره لېرې به يې د سرو غومبرو د ځلا پړک سترګې وبرېښولې.

په رستورانت کې ناستې نجونې يوه هم د دې په منګ نه وه ، خو د هغې حسينې ښېرې له هر چا زړونه کښلي وو او د ټولو سترګې يوازې د دې په لور کږې وې.

حسن او ملګري يې هم له هماغه پيله په دې ګرم شول ، دواړو جوړو تر ډېره وخته يوه بل ته هېڅ ونه ويل او هر يوه جوړه بلې ته د خبرو او پېژندنې د وړانديز په انتظار و ، يوازې د سترګو په رنګارنګ کتلو يې د يوه بل حرکات ځارل ، خو د ساز او سندرو د پيل درشل و چې حسن او ملګرو يې دغه سکوت مات او دوی ته يې د پېژندنې وړانديز وکړ د هغوی ځواب مثبت و او بيا هرې يوې ځان ور وپېژاند :

- ناديا
- ناتاشا
- تانيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاخه منګ ښکلې ښځه نادیا وه چې تر ټولو یې ځان اول وروپیژاند حسن په خندا کې خپلو ملګرو ته په هماغه لومړي ځل وویل:

- بس همدا پخه یې زما.

له دې وروسته د دوی د پېژندنې په ویاړ د پیالو د پورته کېدو وړاندیز وشو او لا یې پیالې په سر نه وې رااړولې چې بیا سازیانو په ساز پیل وکړ، هریو پاڅېد او دوی یې نڅا ته راوبللې.

نڅا خورا په زړه پورې وه، له یوې خوا د سازیانو مست ساز او سندرو او له بلې لورې د بربښنا د شنو، سرو ګروپانو پړقېدل او لګېدل، رستورانت ته پوره ښکلا وروبخښله، د نجونو نڅا، اتڼونو او د دوی مستو خنداګانو زړونه تخنول او نازول. ښه شېبه ونڅېدل او د نڅا په جریان کې یې ډېرې کیسې یوه بل ته سره وکړې. دواړه لورې یو له بله خورا راضي وې او چې لا ساز څه شېبه غلی شوی نه و، تر پایه یې نڅا ته دوام ورکړ، خو کله چې ساز د لنډ وخت له پاره ودرېد، نو د معمول په توګه دوی هم بېرته خپلو مېزونو ته ستانه شول. بیا یې څو څو ځلې پیالې په سر راواړولې او چې تر هغې یې دوه؟ درې ځلې پیالې ډکې او تشې کړې. ساز بیا وغړېدل شو، او د سندرغاړو مستو سندرو زړونه وتخنول، دوی هم په پوره شوق نڅا ته بیا ورولاړ شول، خو دا ځل نادیا هغه د پاخه منګ ښکلې ښځې حسن دوی بدرګه نه

کړل. هغې تا به ویل په مېز سلیخ شوي وي، له ځایه هېڅ راونه خوځېده او په خپل ځای یې په څوکۍ ټینګه تکیه وهله.

- اوه! خدایه! هغه ولې داسې برګه او مچو چیچلې ده؟ ښایي زموږ له کوم ملګري کومې خطا سر وهلی وي.

دا او دا ډېرې خبرې د حسن په زړه کې وګرځېدې. په بیړه یې د نڅا میدان پرېښود او د دې د احوال په لټه د دې خوا ته ورنږدې شو.

- سلام! ګرانې! ؟ولې خوابدې یې؟ څه مرسته کولی شم؟

خو د هغې هرکلی خورا سوړ و، هېڅ ځواب یې وانه ورېد. لږ څه شېبه وروسته یې ورو، خو د غضبه ډکه خبره وکړه:

- له تاسې کرکه لرم؟ مه رانږدې کېږه!

دې خبرې لکه اسماني تندر د ده په سر کې څړیکې وکړې. نه پوهېده څه وکړي او څنګه یې خبره ورغبرګه کړي او چې غوښتل یې خپل عکس العمل څرګند کړي، له لېرې یې ملګرو او ورسره نڅېدونکو پېغلو د سر په اشاره د نڅا میدان ته راوباله. هېڅ یې ونه ویل، او په ورو شان د نڅا میدان ته ورګډ شو، خو اوس نڅا او ساز دواړه په ده بد لګېده او هر څه یې اوس د خپلو ملګرو او د مېز د نجونو د طبعې په خاطر کول. په ده کې اوس د خوښۍ احساس مړ و. په نادیا چې څومره ژر مئین شو، هومره ژر یې په زړه کې کرکه هم وکړل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نادیا خپلې سترګې د دوې په لور نیولې او د هر لید او کتلو یې د دښمنۍ او ترېګنۍ اور بلیږي ، د دوی له هر حرکت سره یې افسوس کاوه ، او سیلي یې ویستل او بیا له ځانه سره څه وایي.
د حسن بیا طاقت ونه شو ، خو چې د ورتلو تکل یې کاوه ، بیا ساز غلی او دی هم بېرته له خپلو ملګرو سره خپل مېز ته راوګرځېد ، دا ځل د نادیا له خولې بې اختیاره ووتل:
- اوف ! چې څوک زما ستاسې په وطن کې مړ وای.
د حسن یوه ملګري په حیرانتیا وویل:
- دا څه پرتې وایي ، لکه چې نشه وي ؟
حسن په بیړه په غوسې ځواب ورکړ:
- ښه جوړه ده ، اصلاً ډېره بې حیا او لوی سترګې ده.
د دوی په دې وضعیت لکه چې د مېز نورې نجونې هم ورسېدې ، یوې په ورو شان وویل:
- دا احمقه لکه چې نشه شوه ، پام مه ورته رااړوئ.
بیا یې نادیا ته مخ وروګرځاوه !
- نادیا !ولې داسې احمقه شوې ، دوې هرڅنګه چې وي مسافر دي ، مېلمانه دي.
- خو د نادیا احساس او کرکه هماغسې تاوده وو.
- آه ! ما به دوی ته دا نڅا ښوولې وای ، چې څوک مې هلته مړه وای.
او د ده د دې خبرې سره د حسن یوه ملګري مخ وروا ړاوه ، او په قهر یې وویل:
- څه دې کولی شول ؟ ؟ اوس دې هم څه چې د وسې پوره وي ، دریغ یې نه کړې.
بیا د هغې بلې ملګرې مخ وروا ړاوه:
- نادیا ! هیله کوم ؟ دا رستورانت دی ، نه د کرملین ماڼۍ ؟ دا د تفریح او پام غلطۍ ځای دی ، نه د ریاست او دیپلوماسۍ.
او بلې یې په پلوۍ وویل:
- ناتاشا رښتیا وایي ؟ دا زموږ او د دوی خبرې نه وي ، دا د برژنیف او کارمل خبرې دي ؟ دوی او موږ عادي خلک یو.
خو په نادیه هېڅ خبرې اغېزه نه درلوده او د پخوا په څېر یې پرله پسې دغه یوه جمله تکراروله:
- کاشکې زما څوک ستاسې په وطن کې مړ وای ؟ تاسې ته به ما دا نڅا درښوولې وای.
دوی په همدې جنجال کې و ، چې بیا ساز او اواز د رستورانت چوپتیا ماته کړه ، تر خوا ناستو نجونو بیا دوی ته د نڅا په لور بلنه ورکړه ، ټول سره د دې چې د نڅا مینه یې نادیا په ډېره بېرحمۍ وژلې وه ، ورسره په ډېر سرښت له ځایه پورته شول.
دا ځل نه یوازې حسن ته نڅا سترې کوونکې وه ، بلکې د دواړو ملګرو چُرت یې هم ښه نه و او دوی هم په هغه شور او قوت سره نه شو نڅېدلی. او چې ورسره نڅېدونکیو نجونو یې دغه حالت احساس کړ ، نو دستي بیا یوې وړاندیز وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زه پوهېږم چې ناداني نادیا ستاسې افکار ګډوډ کړل او خوشالي یې له تاسې وتختوله ، خو خیال پرې مه ساتئ !
او بلې د دې خبره ورغبرګه کړه:
- ناتاشا رښتیا وایي ؟ هغه هسې لېونۍ ده ، پروا یې مه ساتۍ !
بیا یې ناتاشا ته مخ راواړاوه:
- څنګه خوښه دې نه ده ، چې یو دوه پیالې پورته کړو ، د دې خلکو فکر باید بلې خوا واوړي.
او د ناتاشا په ځای زموږ ملګري ځواب ورکړ:
- په ځای خبره ده ؟ هر څه سترې کوونکي دي ، نور هېڅ شی خوند نه راکوي ، فکر باید بلې خوا ته لاړ شي.
او دوی ټولو یوه بل ته د تایید په ډول سرونه وښورول ، او له ځایه روان شو ، خو هلته هم له ورایه د نادیا تروې تندې او د دوی په ادرس له ځانه سره د سپکو سپورو زمزمې د دوې په ذهن کې عجیبه نندارې جوړوله. دوی هرڅنګه چې وو ، زړه لوی کړ ، او په مېز کېناستل ، خو په ناستې یې د نادیا ټنډه هم لکه پښېمانه شوې چې وي ، وغوړېده. له خولې یې هېڅ نه راکښل او قرار په خپل ځای ناسته وه.
ناتاشا دستي په ټوکو کې وویل:
- نادیا !لکه چې عقل دې سر ته راغلی دی ؟
نادیا هېڅ ونه ویل ؟ نه !ښه !او نه بد.
بیا تانیا خبرې پیل کړې:
- څنګه نادیا لکه چې د چلنده دې پښېمانه یې ؟
نادیا هماغسې چوپ وه ، او لکه چې بې ځوابه وه ، ناڅاپه نادیا په خبرو راغله ؟ خبرې پرېږدئ !راځئ چې پیالې پورته کړو !
ناتاشا ځواب ورکړ:
- موږ هم د څکلو لپاره میدان پرېښود ، خو له تا هیله کوو ، چې سیاست شا ته واچوې او نور زلمیان خوابدي نه کړې.
نادیا بیا ځواب ورنه کړ ، او لکه چې څه یې نه وي اورېدلي ، خو لږ ځنډ وروسته یې بیا خپله غوښتنه تکرار کړه:
- خبرې پرېږدئ !پیکونه پورته کړئ !
پیکونه ډک او په لاسونو کې ونیول شول ، حسن غوښتل یو څه ووایي ، خو نادیا ترې لومړۍ او د خبرو واک یې واخېست:
- زه به یو څه ووایم ؟ خو له تاسې ټولو هیله کوم ، زما شعار بدرګه او تایید کړئ !
حسن او ملګرو ټولو د تصدیق سرونه وښورول. هغې په داسې حال کې چې لاسونه یې رېږدېدل او غومبرې یې د احساساتو سره رااوښتي وو ، په زور راغږ کړ:
زما خبرې اورئ !؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو ځواب ورکړ:
- هو ، ډېر ښه.
- نو پیالې پورته کړئ !
ټولو پیالې پورته کړې.
نادیا شعار پیل کړ:
- ستاسې د نابودۍ په هیله !
او پیاله یې بې اختیاره په سر راواړوله.
دې خبرې په ټولو لړزه راواسته ، حسن او ملګري یې حیران دریان شول ، حسن غوښتل څه ووایي ، خو ناتاشا پرېښنسود او نادیا ته یې کلکه څپېړه ورکړه ، خو نادیا د هېڅ او هېچا پروا ونه کړه ، او دا ځل چې تر څو د ټولو پام کېده ، د ودکا پاتې بوتل چې نیمایي ته رسېدلی و په یوه ساه ټول په سر راواړاوه. په لږه شېبه کې په رستورانت کې عجیبه ننداره جوړه شوه ، سازیانو ساز ودراوه او د رستورانت مسوول د رستورانت د تړل کېدو اعلان وکړ ، نادیا لکه حلال کړی حیوان په زمکه پړمخې برابره غځېدلې وه له خولې یې ځګونه ختل او د بې هوښۍ په نړۍ کې ډوبه وه.

کابل ، د 1370 هجري لمریز د حمل 25

(c) ketabton.com: The Digital Library

امیب

لا په شپږم ټولګي کې وم ، چې د امیب له نامه سره د بیولوژۍ د کتاب په مرسته اشنا وم. په دې اړوند مې لوستي وو : امیب یو حُجروي حیوان دی ؟ په سترګو نه لیدل کېږي ؟ او یوازې د مایکروسکوپ له لارې انسان کولی شي ، هغه ووینې ؟ هغه د هاضمې جهاز د ګډوډۍ او اختلال سبب ګرځي ، او د امیبیاز (امیبي پېچش) ناروغي پیدا کوي ؟ خو په هغه وخت کې ما د دغه حیوان او د هغه څخه د راولاړو شوو ناروغیو خیال نه ساته ، ځکه په هغو کلونو کې د ډېرې خرابې حفظ الصحې سره سره ډېر کم ناروغېدم ، او چې کله به ناروغه هم شوم ، له ګولیو او ستنو مې ډډه کوله ، یوازې کورنۍ دوا به مې کاروله ، او یا به هم کوم یوناني طبیب ته ورتلم ، خدای به ژر ښه کړم.

وروسته له ډېرو کلونو کله چې د ځوانۍ باد زما په وجود راوالوت او ښوونځی مې هم په بریالۍ توګه پای ته ورساوه ، یوې سختې ناروغۍ را څخه غېږه تاوه کړه. تل به مې له سرخوږۍ ، پېچ ، نفخ او باد ؟ نه سر ټکاوه. له دې سره جوخت مې رنګ هم مخ په زېړېدو شو ، او ډنګرۍ ته مې هم مخه کړه. ما چې د خپلې کورنۍ عنعنې له مخې د معاصرو ډاکترانو او درملو ډډه کوله ، له یوناني طبیبانو خورا ډېر درمل او دارو وخوړل ، خو هېڅ شي ګټه راونه رسوله. په دې سبب له یوه کال یوناني تداوۍ وروسته اړوتم ، د ښار یوه ډاکتر ته چې د داخلي ناروغیو تخصص یې له بهرني اروپایي هېواده راوړی و ، ورشم. داکتر ته ډېرو ناروغانو وار نیولی و ، او د هر چا له خوا یې د تعریف او تمجید خبرې کېدې ، ما چې دغه خبرې اورېدې ، نو په زړه کې مې د ښه کېدو هیله په پوره کېدو په نظر راغله. وروستی وار زما و ، کله چې ورحاضر شوم ، هېڅوک نه و ، او دا مې ډېره ښه خبره بلله ، ځکه فکر مې کاوه ، چې ښه او ډېر به مې سر ترپایه وګوري ، وروسته له کتنو یې لابراتوار ته واستولم.

سبا مې لومړی وار نیولی و ، د ستي ځنګه چې ورننوتم ، د لابراتوار د کتنې پاڼه مې ورښکاره کړه. د سترګو په رپ کې یې له نظره تېره کړه:

- ما هم همدا سې فکر کاوه.

غوښتل مې پوښتنه وکړم.

- ؟ کوم مرض دی ؟

خو دی را څخه رومبی شو :

- او به مو د نل دي که د څاه ؟

- د څاه دي صیب !

- څاه مو ژوره ده ؟

- نه په کرایي کور کې او سېږو ، شاو خوا مو ټول کورونه خام دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر د هر څه: کور ، حفظ الصحې ، اقتصادي وضعې ؟ په هکله خورا ډېرې پوښتنې وکړې ، او ما هم مناسب ځوابونه ورکړل. وروسته له پوښتنو یې د نسخې په لیکنه پیل وکړ:
- دا نسخه به دې جوړ کړي ، خو ګوره چې د څاه اوبه و نه څکې ! ؟ مېوه او ترکاري باید تل په پټاسو پرېمینځې ! له ګرد او دوړو هم ځان لېرې ساته !

***

د ډاکتر د لارښوونې سره سم مې ټوله نسخه استعمال کړه ، د روغتیایي رژیم ، پرهېز او

نظافت په هکله مې هم د هغه ټولې لارښوونې پرځای کړې. په رښتیا چې دا هر څه ګټور وختل ، د نسخې په پای کې مې په روغتیا کې بدلون راغی. له وجوده مې هم د ناروغۍ ډېرې نښې لېرې شوې ، بڼه مې بېرته تر او تازه شوه ؛ ډنګري هم څه نا څه ورکه او له منځه ولاړه ، د کسالت او ستړیا احساس مې هم مخ په کمېدو شو ، لنډه دا چې بېرته پخواني حال ته د ورتلو په لاره سم شوم.

***

خو دا هر څه ډېر لنډ وو ، کال لا نه و تېر چې بېرته مې هماغه ناروغي او کړاو د وجود مېلمه شو. دا ځل هغې داسې زما په وجود لنګر واچاوه ، چې د هېڅ درمل زور پرې و نه رسېد ، که جوړ به هم شوم ، دا به ډېر لنډ ، او د دوو دریو میاشتو به یې تېری نه کاوه. بله دا چې دارو درملو مې هم په وجود ډېره بده اغېزه وکړه ، د هغو د کارونې په وخت کې به تل بې اشتها ، ګنګس او بې هوښه وم ، ګولۍ او شربتونه به مې هم په ډېرې سختۍ له ستوني تېرېدی ، او د ستنې په لیدو به مې د ورایه په زړه ساړه ننوتل ، او غونې به مې ربړدېده.
دې حال مې نه یوازې د هاضمې په جهاز ، اشتها ؟ بده اغېزه وکړه ، بلکې عصبي سېستم یې هم راته ګډوډ کړ ، حافظه مې تر ډېرې اندازې له لاسه ورکړه ، په اندک خبره به خفه او رنځېدم ، غوسه به مې هم ډېره ژر راتله.

***

دې حال څو کاله دوام وکړ او د هرې ورځې په تېرېدو سره به مې حال نور هم خراب او خړپړ کېده ، تر دې چې له ژوند نه مې لاس وڅانډه ، او د مرګ شبېې ته سترګې په لاره کښېناستم ، نه یوازې مې لومړنی معالج ډاکتر علاج و نه شو کړای ، بلکې د ګڼو پروفیسورانو نسخې هم زما په امیب غالبې نه شوې. کله چې به مې درمل استعمال کړ امیب به هم ورک شو ، خو چې یوې څو میاشتې به لا تېرې نه وی ، لابراتواري کتنو به بیا امیب ښوده.
د ډېرو درملو استعمال تر دې زما په طبیعت او مزاج بد ولګېده ، چې په معاصر طبابت مې بېخي باور لاسه ورکړ ، او بېرته مې یوناني طبابت ته مخه کړه. خو یوناني طبابت هم دا ځلې د پخوا په څېر نه و ، هېڅ یې د توانه نه پوره کېدل ، په دې وجه مې د هر څه زړه تور شو ، او په دې لاره کې مې ټولې هلې ځلې او زیار بې ګټې په نظر راغلل. همدا خبره وه چې ډېر به مرض نه وم پسې اخېستی ، هېڅ طبیب ته به نه ورتلم ، او نه به مې په خپل سر کوم درمل اخېستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

داسې وخت راورسېد ، چې زه يو بهرني اروپايي هيواد ته د تحصيل له پاره واستول شوم ، ډېر خوشال وم ، نه يوازې دا چې ښه تحصيلات به وکړم او د بهرني متمدن فرهنګ او خلکو سره به له نږدې اشنا شم ، بلکې په دې وجه هم ډېر خوښ وم ، چې هلته په اميب د ککړېدو امکانات ډېر محدود و ، ځکه د نل اوبه ، عصري بيت الخلاوې ، کانکريتي سرکونو او پارکونو ؟ موجوديت د اميب وېره له منځه وړه ، او زه په دې کلک باوري وم ، که يو ځلې هلته د اميب له شره وژغورل شم ، بيا به هېڅکله له هغه سره مخامخ نه شم ، او نه به هم له هغه ځخه راولاړې شوې ناروغۍ زما په وجود کې ځالې وکړې. همداسې هم وشول ، څنګه چې ورسېدو ، د ټول ګروپ صحي معاينات پرته له دې چې څوک روغ او که ناروغ و ، تر سره شول. لابراتواري کتنو زه نور روغ وبللم ، د وينې معاينې وې او که د وجود د مختلفو برخو دارډيوګرافي ټول سلامت وو ، خو غايط موادو دلته هم زما د اميب ګواهي ورکړه ، له هماغه پيله دستي بستر شوم ، او لا مې اوه ، لس ورځې نه وې تيرې چې روغ ، رمټ له روغتونه رخصت شوم ، د روغتون د داخلي ناروغيو ټولو ډاکترانو تصديق کړه ، چې زه اوس روغ يم. خو له دې سره سره بيا هم زه په خپلې روغتيا باوري نه وم ، او ګڼله مې چې بيا به راباندې هجوم راوړي، خو زما خيالونه او تصورات ټول غلط وختل. زه بيا دلته ډېر کلونه ناروغ نه شوم، په برياليۍ توګه مې خپل لوړ تحصيلات پرمخ بيول. له شپږ کلن تحصيل وروسته مې د لوړو تحصيلاتو عالي ډيپلوم په لاس راوړ ، او بېرته هېواد ته راستون شوم.

***

پوره څو مياشتې وې ، چې ښه روغتيا مې لرله ، راسپارل شوې چارې مې په ډېرې ښې توګه پرمخ بيولې. هاغه پخواني اند ښېښنې چې د وبجاړې روغتيا په هکله راسره ملګرې وې ، ټولې هېرې شوې وې. او ځان مې پوره روغ ، رمټ انسان بللو ، خو لا څلور ؟ پنځه مياشتې نه وې تېرې ، چې بيا د نس په درد ، د هاضمې د جهاز په ګډوډۍ اخته شوم ، خو دا ځل ما د پخوا په څېر نه ګڼله چې بيا د اميب په منګولو کې پرېوتی يم ، بلکې تصور مې کاوه ، چې د نامناسبو خوړو په وجه راته موقتي کوم رنځ پيدا شوی وی ، په بيړه ډاکتر ته ورغلم ، د تکليف ټول حکايت مې ورته تېر کړ. ډاکتر د خپلو معايناتو وروسته لابراتوار ته بيا واستولم دا ځل بيا لابراتواري کتنو اميب ښوده. کله چې ډاکتر ته د دوهم وار له پاره د لابراتواري کتنې د پاڼې سره ورغلم ، ډېره مې ښه خرابه وه ، ډاکتر لکه چې سمدستي د پاڼې په ليدو سره په هر څه ورسېد ، په دې خاطر يې د ډاډينې له پاره وويل:

- کوم سخت رنځ نه دی ؟ روغېږي.

په شکمنه توګه مې خبره ورغبرګه کړه:

- ښه ! ؟ خير يوسې ډاکتر صاحب !

ډاکتر بيا پاڼه مخې ته کېښوده ، او ځانه سره په خبرو شو.

- اميب ؟ هی هی ؟ په دې وطن کې څوک له دې بلا خلاصېدی شي ؟

دا مې نن لسم ناروغ دی ، چې په اميب ککړ دی.

او بيا ما تکرار کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- تاسې رښتيا وايي ، زه اميب لرم.
- بلې !؟ د نظافت پام ساته !؟ دا نسخه دې ضروري ښه کوي.
پوښتنه مې وکړه:
- پرهېز مې څه شيان دي ؟
ځواب يې راکړ:
- نور هر څه خوره ! يوازې له خامې مېوې او ترکارۍ څه وخت پرهېز وکړه !؟ د څاه اوبه هم درته ښې نه دي . يا اوبه ګرموه ، او يا د نل اوبه کاروه ؟ له دوړو او ګردونو هم ځان ژغوره.
د ستي يې په خبرو کې ورټوپ کړل:
- په دې هر څه پوهېږم ؟ زه د اميب سره پوره بلد تيا لرم.
ډاکتر چې څنګه واورېدل ، په بيړه يې په نسخه کې کوم بل قلم هم ورزيات ، او درې ورې کرښې يې په پاڼه راښکودې ، چې د نسخې د درې ځلې تکرار معنا يې ورکوله. بيا يې وويل:
- چې داسې ده ؟ دا نسخه به درې ځلې استعمالوې ؟ ضرور به ښه شې.
د ډاکتر نسخه مې راواخېسته ، او زړه نازړه مې د هغې په استعمال پيل وکړ. پوره څو مياشتې ناروغي ورکه وه. ګومان مې وکړ ، لکه چې له شره يې خلاص شوم ، خو يو کال تېر نه و ، چې بيا ناروغي تکرار شوه. او په دې توګه مې بيا د څو تېرو کلونو حال واحوال شو ؟ ښه کېدم به ، او بېرته به ناروغېدم. د مطلقې روغتيا پته هېڅېرې نه لګېده ، ټولې هيلې برباد شوې. بېرته د مرګ نيټې ته سترګې په لاره شوم.
***
دا ځل مې پرېکړه وکړه ، چې هېڅ طبيب ته به ځان نه ورښايم ، يا به ومرم ، او يا به پخپله ښه شم ، خو يوه ورځ چې مې ناروغي د مرګ اندازې ته راورسېده ، پلار او ورونو مې زما د ټينګار سره سره بيا د هاضمې جهاز د ناروغيو يوه پروفيسور ته بوتلم.
پروفيسور چې ځان يې په ټول هېواد کې د هاضمې جهاز د ناروغيو يوازينی او بې جوړې متخصص باله ، زما د ناروغيو د ټولو سوابقو په هکله له ما وپوښتل ، او کله چې زما د تېرو نسخو او خپلو کتنو خلاص شو ، د مخه تر دې چې نسخه وليکي ، راته وويل:
- که لابراتوار ته دې هم ولېږم ، بل څه نه ليکي ؟ نورې ناروغۍ هم لرې ، خو اساسي ستونزه ستا اميب دی.
په بې صبرۍ په خبرو کې ورګډ شوم:
- دا څنګه اميب دی ، چې نه ترې خلاصېږم ؟
پروفيسور په ارامه توګه ځواب راکړ:
- د اميب علاج سخت هم دی او اسان هم.
پوښتنه مې وکړه:
- څنګه ډاکتر صاحب ؟
- داسې چې هغه درمل ډېر زيات دي ، چې اميب له منځه يوسي ، خو خبره دا ده چې دلته د اميب د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشنۍ وژنې شرایط ډېر نامناسب دي. ګرانه !
ما په غوسې سره وویل:
- نو چې داسې ده ، نسخه د څه له پاره ؟
- ځواب یې راکړ:
- نا امیده کېږه مه ! نا امیدي بلا ده ؟ که نسخه بشپړه استعمال کړې ، او زما لارښوونې ومنې ، خدای به دې ښه کړي.
په بې پروایۍ سره په خبرو کې ورولوېدم:
- نو تاسې خو وایي ، چې دلته د امیب د وژنې شرایط ډېر نامناسب دي.
په بیړه یې زما خبرې پرې کړې:
- رښتیا درته وایم ؟ اساسي نسخه دا نه ده ، اساسي نسخه زموږ د هېواد حفظ الصحه ده ، په دې شېبه کې مې په غیرارادي توګه له خولې ووتل:
- نو دا حفظ الصحه به کله ښه شي !؟
ډاکټر په ورین تندي راغبرګه کړه:
- کله چې جګړه پای ته ورسېږي ، او زموږ هېواد د تمدن او پرمختګ په لور لوی ګامونه پورته کړي ؟. ایا تا په هغه هېواد کې هم کله اورېدلي وو ، چې څوک دې په امیب ، اسکاریس ، جاردیا ، تینا ؟ ککړ شوی وي ؟ او که داسې څوک وو هم، د ګوتو په شمار به وو ، خو زه په ازموینې سره درته وایم ، چې دلته به هېڅ کورنۍ نه وي ، چې په دا ځېر پرازیتي ناروغیو دې نه وي ککړ.
زه بیا په خبرو کې ورګډ شوم ، دا ځل مې ډېر مزاج تریخ شوی و.
- دا خو نو ډېر کلونه نیسي ؟ تر هغې وخته به زه ؟.
ډاکټر مې دستي خبره پرې کړه:
- دا د ډاکټر له پاره نه ښایي ، خو تاسې ما اړ باسئ چې درته ووایم.
په وارخطایۍ مې وویل:
- څه باید راته ووایې ؟
ځواب یې راکړ:
- باید درته ووایم ، تر څو چې زموږ همدا حال وي ، د دې ناروغیو علاج هم ډېر ناشونې خبره ده.
بیا یې نسخه راوسپارله:
- خو خدای مهربان دی. ښه به شې ؟ نا امیده کېږه مه !
او ما لکه د ډاکټر خبره چې هېڅ نه وي اورېدلي ، په مات زړه د ډاکټر نسخه کله چې له کتنځي راووتم ، په ناخوداګاه ډول ځیرې ځیرې کړه ؟ بیا هېڅ ته ورنغلم او ټول فکر او هوس مې له هغې ورځې دې ته راګرځېدلی دی چې کله به جګړه پای مومي ، او کله به موږ د تمدن په لور اوچت ګامونه اخلو ؟

جلال آباد ، د 1373 کال د وري 25

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library